

دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان

رشته تخصصی

تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام

(مقطع تخصصی)

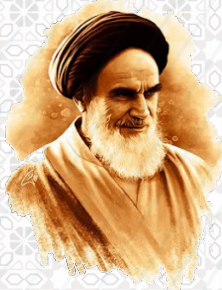

کمیسیون تخصصی آموزش شورای عالی حوزه علمیه خراسان

امام خمینی رحمه الله علیه:

لازم است علما و مدرسین محترم نگذارند در درس هایی که مربوط به فقاقت است، و حوزه های فقهی و اصولی از طریقه مشایخ معظم که تنها راه برای حفظ فقه اسلامی است منحرف شوند و کوشش نمایند که هر روز بر دقت ها و بحث و نظرها و ابتکار و تحقیق ها افزوده شود و فقه سنتی که ارث سلف صالح است و انحراف از آن سست شدن ارکان تحقیق و تدقیق است محفوظ بماند و تحقیقات بر تحقیقات اضافه گردد و البته در رشته های دیگر علوم به مناسبت احتیاجات کشور و اسلام برنامه هایی تهیه خواهد شد و رجالی در آن رشته تربیت باید شود.

صحیفه امام خمینی (ره)، ج ۲۱، ص ۴۲۵ و ۴۲۶

مقام معظم رهبری مد ظله العالی:

نظام آموزشی حوزه، باید نیازهای جامعه را در نظر بگیرد و متناسب با آن، مواد، متون و مباحث آموزشی، رشته های تخصصی، تعداد دانش پژوهان هر رشته، توزیع امکانات و ... را سامان بدهد. نظام آموزشی حوزه، باید خود را به واقعیات جامعه نزدیک کند و مشکلات فقهی، اقتصادی، حقوقی، اخلاقی و ... جامعه خود و جوامع بشری را پیدا و مطابق با آن ها برنامه ریزی آموزشی بکند

سخنرانی در جمع طلاب مدرسه ی عالی شهید مطهری، ۱۳۶۲/۹/۳۰

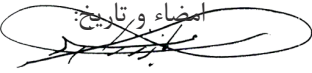

مشخصات سند	تنظیم و ویرایش	دریافت کنندگان سند
۱. تاریخ تنظیم و ویرایش: ۱۳۹۷ ۲. تاریخ تصویب: ۱۳۹۸/۰۴/۲۶ ۳. تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۸/۰۵/۱۲ ۴. شماره سند و مصوبه: ۲۵۸/۸۷۱۳۸۲	۱. تنظیم: کارگروه تخصصی تاریخ و سیره اهل البیت علیهم السلام؛ ۲. ویرایش: کمیسیون تخصصی آموزش شورای عالی حوزه علمیه خراسان.	۱. مدیر حوزه علمیه خراسان؛ ۲. معاونت آموزشی حوزه علمیه خراسان؛ ۳. سایر معاونت‌ها و دفاتر حوزه علمیه خراسان؛ ۴. مدیران استانی خراسان شمالی و جنوبی؛ ۵. مدارس و مراکز تخصصی حوزه علمیه خراسان؛ ۶. دبیرخانه شورای عالی حوزه‌های علمیه (قم)؛ ۷. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه (قم).

تأیید کنندگان سند

این رشته در هشتاد و سومین جلسه شورای عالی حوزه علمیه خراسان در تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۲۶ به تصویب رسید.

محمدباقر فرزانه
دبیر شورای عالی حوزه علمیه خراسان

امضاء و تاریخ:

فهرست

فصل اول: کلیات ۶

مقدمه ۷

اهداف ۱۲

فصل دوم: برنامه‌های آموزشی و پژوهشی ۱۳

تعداد واحدهای درسی ۱۴

جدول عناوین و واحدهای درسی ۱۴

فصل سوم: عناوین و سرفصل‌های دروس ۱۹

تاریخ و سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم ۲۰

تاریخ و سیره حضرت زهرا علیها السلام ۲۴

تاریخ و سیره امیرالمومنین علیه السلام ۲۶

تاریخ و سیره امام حسن مجتبی علیه السلام ۲۸

تاریخ و سیره امام حسین علیه السلام ۳۰

تاریخ و سیره امام سجاد علیه السلام ۳۲

تاریخ و سیره امام باقر علیه السلام ۳۴

تاریخ و سیره امام صادق علیه السلام ۳۶

تاریخ و سیره امام کاظم علیه السلام ۳۸

تاریخ و سیره امام رضا علیه السلام ۴۰

تاریخ و سیره امام جواد علیه السلام ۴۲

تاریخ و سیره امام هادی علیه السلام ۴۴

تاریخ و سیره امام حسن عسکری علیه السلام ۴۶

تاریخ و سیره حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ۴۸

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و مهدویت با ۵۰

تکیه بر عصر غیبت، انتظار و ظهور ۵۲

سیره اجتماعی اهل البیت علیهم السلام ۵۴

سیره سیاسی اهل البیت علیهم السلام ۵۶

سیره اقتصادی اهل البیت علیهم السلام ۵۸

سیره فرهنگی اهل البیت علیهم السلام ۶۰

سیره خانوادگی اهل البیت علیهم السلام ۶۲

سیره علمی اهل البیت علیهم السلام ۶۴

فصل چهارم: جدول پیشنهادی دروس تخصصی و گرایش‌ها به تفکیک سال درسی ۱۰۳

فصل اول

کلیات

مقدمه

«یکی از وظایف بسیار مهم مسلمانان شناخت سیره و شخصیت ائمه طاهرين سلام الله عليهم اجمعين است، زیرا عمل کردن به روش آنان، سعادت دارين را در بردارد و به همین دلیل است که می بینیم عدم شناخت سیره و شخصیت آن ها در طول زمان، نشان داده است که چه بدبختی ها و ضلالت هایی را برای مسلمانان جهان به دنبال داشته است.» رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه ای مدظله العالی

حوزه های علمیه از دیرباز، جایگاه اجتهاد و فقاہت به شمار رفته و بر این اساس، دروس فقه و اصول فقه، محتوای اصلی تحصیل طلاب بوده و علومى همچون تفسیر قرآن، فلسفه، تاریخ، عقاید و... جزو دروس جنبی قلمداد می شده است. هر کدام از حوزه های علمیه، در یکی از شاخه های علوم اسلامی ورود جدی تری داشته اند و به عنوان مثال شهر قم در فقه، مشهد در ادبیات، اصفهان در فلسفه و تهران در اخلاق دارای اشتہار بوده اند؛ ولی در هیچ کدام از حوزه ها، نظام آموزشی بر پایه تخصص گرایی وجود نداشته است.

از این رو، به تاریخ و سیره اهل بیت عليهم السلام به عنوان بخشی از منابع اصیل فقه (سنت) و نیز گنجینه ای از معارف اخلاقی، اجتماعی، سیاسی و...، توجه چندانی نمی شد اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار نظام مبتنی بر اسلام ناب، ضرورت ورود تخصصی به مباحث تاریخ و سیره خصوصاً در سال های اخیر، بیش از پیش احساس شد و بر این اساس، طراحی رشته تاریخ و سیره اهل بیت عليهم السلام در دستور کار حوزه علمیه خراسان قرار گرفت. این رشته پس از برگزاری جلسات متعدد تخصصی و کارشناسی و با همکاری اساتید برجسته و متخصص حوزه و دانشگاه، در طول یک سال طراحی گردید.

عنوان رشته

به زبان فارسی: تاریخ و سیره اهل بیت عليهم السلام.

به زبان عربی: قبسات من سیره اهل البیت عليهم السلام.

به زبان انگلیسی: The history and life conduct of Ahlul Bayt (A.S).

تبیین اجمالی رشته / گرایش

رشته «تاریخ و سیره اهل بیت عليهم السلام» یکی از رشته های تخصصی حوزه علمیه خراسان است که دانش پژوهان در این دوره، آراء مرتبط با تاریخ و سیره اهل بیت عليهم السلام از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم تا حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را آموخته و توان بررسی، تحلیل، تدریس و پاسخگویی به نیازهای رایج در این زمینه را کسب کرده و پس از اتمام نگارش پایان نامه و دفاع از آن، موفق به دریافت مدرک سطح سه می گردند.

تاریخچه رشته / گرایش

«تاریخچه مختصر رشته در نظام‌های آموزشی حوزوی در سطح ملی و بین‌المللی»

اولین رشته‌ای که در عرصه تاریخ اسلام (در حوزه) طراحی شده است، رشته تخصصی «تاریخ اسلام» در مقطع سطح سه است که توسط حوزه علمیه قم طراحی گردیده و در تاریخ ۸۷۷/۲۴ در شورای عالی حوزه علمیه قم به تصویب رسیده است. پس از آن، رشته تاریخ تشیع، رشته تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام، رشته علوم اسلامی با گرایش تاریخ اسلام، رشته مهدویت و رشته امامت اهل بیت علیهم السلام در سطوح مختلف توسط حوزه علمیه قم طراحی و تصویب گردیده است. آخرین رشته‌ای که در این خصوص تدوین شده است، رشته تاریخ و سیره پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) در مقطع سطح چهار است که در تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۷ به تصویب رسیده است. اما در حوزه‌های علمیه خارج از کشور، رشته‌های تخصصی رواج نداشته و لذا رشته‌های مرتبط با تاریخ اسلام و تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام نیز وجود ندارد؛ البته در بعضی از مدارس، مانند مدرسه علمیه «الامام علی بن ابیطالب علیهم السلام» در لبنان (تحت اشراف علامه سید جعفر مرتضی عاملی) به صورت تخصصی به مباحث تاریخ اسلام، تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام پرداخته می‌شود، ولی در قالب رشته‌های تخصصی مدوّن نیست.

«تاریخچه مختصر رشته / گرایش در نظام‌های آموزشی غیر حوزوی در سطح ملی و بین‌المللی»

الف: سطح ملی

مباحث تاریخی و به تبع آن، تاریخ اسلام، پیشینه‌ای ۱۰۰ ساله در نظام آموزش عالی کشور دارد. «دارالمعلمین عالی» که در سال ۱۳۱۲ به «دانشسرای عالی» تغییر نام داد، نخستین مرکزی بود که به صورت دانشگاهی به علم تاریخ پرداخت. از آنجا که در دارالمعلمین، تعیین رویکردها، رشته‌ها و سرفصل‌ها برگرفته از اصول آموزش عالی غرب خصوصاً فرانسه بود، لذا تاریخ و جغرافیا، یک علم محسوب می‌شد و تاریخ اسلام، سهم اندکی در این رشته داشت. در سال ۱۳۴۳ که گروه تاریخ دانشگاه تهران تشکیل شد، رشته تاریخ به صورت کامل از جغرافیا جدا گردید. پس از آن، تاریخ اسلام، سهم عمده‌ای در مباحث تاریخی به خود اختصاص داد، ولی به صورت رشته‌ای مجزا در نیامده بود تا اینکه در سال ۱۳۶۹ رشته تاریخ با گرایش تاریخ اسلام در مقطع دکتری در «وزارت فرهنگ و آموزش عالی» وقت به تصویب رسید. در بازه‌های زمانی مذکور، موضوع تاریخ اهل بیت علیهم السلام به صورت حاشیه‌ای در ضمن تاریخ اسلام بحث می‌شد و در حدّ ۲ واحد درسی به آن پرداخته می‌شد تا اینکه در سال ۱۳۸۴ رشته تاریخ اهل بیت علیهم السلام در مقطع

کارشناسی ارشد به تصویب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسید.
 با تأسیس جامعه المصطفی العالمیه توسط رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت الله خامنه‌ای مدظله العالی در سال ۱۳۸۷، رشته‌های متنوعی در خصوص تاریخ اسلام، تاریخ اهل بیت علیهم السلام و سیره اهل بیت علیهم السلام طراحی گردیده و به تصویب رسیده است.

■ ب: سطح بین‌المللی

با بررسی وضعیت فعلی دانشگاه‌های خارج از کشور (اسلامی و غیراسلامی)، رشته‌ای که در خصوص اهل بیت علیهم السلام عصمت و طهارت طراحی شده باشد، مشاهده نگردید، اما رشته تاریخ اسلام، تاریخ مذاهب اسلامی با گرایش تشیع، اسلام‌شناسی و شیعه‌شناسی در دانشگاه‌های ذیل وجود داشته و در حال اجرا است: دانشگاه امام الاوزاعی (بیروت، لبنان)، دانشگاه آنکارا (آنکارا، ترکیه)، دانشگاه آتاتورک (ارزروم، ترکیه)، دانشگاه سلیمان دمیرل (ایسپارتا، ترکیه)، دانشگاه آکسفورد (لندن، انگلیس)، دانشگاه کمبریج (لندن، انگلیس)، دانشگاه بیرمنگام (بیرمنگام، انگلیس)، دانشگاه هاروارد (کمبریج، آمریکا)، دانشگاه ییل (نیو هیون، آمریکا) و دانشگاه کالیفرنیا (اوکلند، آمریکا).

بنابراین با بررسی اجمالی رشته‌های مرتبط در کشور و خارج از کشور، عدم وجود رشته‌ای که تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم تا امام مهدی علیه السلام را مورد بررسی قرار دهد، مسجل می‌گردد.

ضرورت

حوزه علمیه که همواره طلایه‌دار هدایت انسان‌ها بوده است، می‌بایست نسبت به شناسایی و ترویج سبک زندگی بر اساس آموزه‌های قرآن و عترت، مبادرت ورزد و الگوهای واقعی را به مردم معرفی کند. در آیه ۲۱ سوره احزاب، پیامبر مکرم اسلام صلی الله علیه و آله وسلم (و اهل بیت علیهم السلام) به عنوان الگو به انسان‌های با ایمان معرفی شده‌اند که مسلمانان به این الگوپذیری، تحقیق، بررسی و مطالعه در ابعاد وجودی و شخصیتی ایشان خواهد بود. از این رو، حوزه علمیه بر اساس ماهیت و رسالت ذاتی خود، باید به بررسی عمیق زندگی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم و اهل بیت علیهم السلام ایشان پرداخته و به تربیت نیروهای توانمند در پاسخگویی، تحلیل و رفع شبهات در این خصوص، مبادرت ورزد. از سوی دیگر، سفارش‌های اکید رهبر معظم انقلاب اسلامی مدظله العالی و سایر اندیشمندان بزرگ، همچون شهید مرتضی مطهری رحمه الله علیه مبنی بر پرداختن تخصصی و عمیق به موضوع تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام و نیز ضرورت بسترسازی در جهت تحقق تمدن نوین اسلامی، لزوم طراحی و اجرای چنین رشته‌ای را بیش از پیش روشن می‌سازد.

در حال حاضر، درصد بالایی از اساتید و پژوهشگران عرصه تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام (در مجموعه‌های حوزوی) را دانش‌آموختگان توانمند و برجسته دانشگاه‌ها تشکیل می‌دهند، که این نکته ضرورت اجرای این رشته در حوزه علمیه و تربیت اساتید و پژوهشگران متخصص و کارآمد در این عرصه را دوچندان می‌نماید.

ذکر رشته / گرایش های مشابه

ردیف	نام رشته	مقطع	سال تصویب و راه اندازی	طراح
۱	سیره پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم	دکتری	۱۳۹۵/۰۱/۲۸	جامعه المصطفی
۲	اهل بیت شناسی	کارشناسی ارشد نایب‌رشته	۱۳۸۹/۰۷/۱۷	جامعه المصطفی
۳	تاریخ اسلام	کارشناسی پیوسته	۱۳۸۸/۰۲/۰۵	جامعه المصطفی
۴	علوم اسلامی با گرایش تاریخ اسلام	سطح دو	۱۳۹۰/۰۶/۰۳	حوزه علمیه قم
۵	تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام	سطح سه نایب‌رشته	۱۳۹۲/۰۳/۱۹	حوزه علمیه قم
۶	امامت اهل بیت علیهم السلام (گرایش کلامی)	سطح سه نایب‌رشته	۱۳۹۲/۰۶/۰۳	حوزه علمیه قم
۷	تاریخ اسلام	کارشناسی پیوسته	۱۳۸۷/۰۶/۰۷	دانشگاه مذاهب اسلامی
۸	تاریخ اسلام	دکتری	۱۳۹۲/۰۵/۲۷	وزارت علوم
۹	تاریخ اهل بیت علیهم السلام	دکتری	۱۳۸۷/۰۴/۰۸	وزارت علوم
۱۰	تاریخ تشیع	دکتری	۱۳۸۷/۰۴/۰۸	وزارت علوم
۱۱	تاریخ تشیع اثنی عشری	دکتری	۱۳۸۹/۰۷/۱۷	وزارت علوم
۱۲	کلام شیعه با گرایش امامت	دکتری	۱۳۹۰/۱۰/۱۰	وزارت علوم
۱۳	تاریخ تشیع	سطح سه نایب‌رشته	۱۳۹۲/۰۲/۲۲	وزارت علوم

ردیف	نام رشته	مقطع	سال تصویب و راه اندازی	طراح
۱۴	تاریخ اسلام	کارشناسی ارشد ناپیوسته	۱۳۸۸/۰۲/۰۵	وزارت علوم
۱۵	تاریخ اهل بیت علیهم السلام	کارشناسی ارشد ناپیوسته	۱۳۸۴/۰۳/۲۱	وزارت علوم
۱۶	تاریخ تشیع	کارشناسی ارشد ناپیوسته	۱۳۹۱/۰۹/۳۰	وزارت علوم
۱۷	امام شناسی و معارف اثمه علیهم السلام	کارشناسی ارشد ناپیوسته	۱۳۹۱/۰۹/۳۰	وزارت علوم
۱۸	تاریخ اسلام	کارشناسی پیوسته	۱۳۸۳/۱۰/۱۲	وزارت علوم

امتیازات این رشته / گرایش در مقایسه با رشته / گرایش های مشابه

۱. پرداختن به سیره اهل بیت علیهم السلام به صورت موضوعی و مطابق با نیازهای فعلی جامعه؛
۲. بررسی دوره کامل تاریخ اهل بیت علیهم السلام (از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم تا امام دوازدهم)؛
۳. پرداختن به مباحث بی ثمر و تمرکز بر نقاط عطف تاریخی؛
۴. تعیین تفصیلی سرفصل ها و منابع دروس؛
۵. بسنده کردن به حداقل دروس جانبی؛
۶. توجه ویژه به ظرفیت های برون مذهبی و برون دینی اهل بیت علیهم السلام با طراحی دروسی همچون: اهل بیت علیهم السلام در آثار مستشرقان، تأثیر اهل بیت علیهم السلام در جهان اسلام و تاریخ ایران، اهل بیت علیهم السلام در نگاه فرق اسلامی و

اهداف

- اهداف رشته تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام برای سطح سه پیوسته، عبارت است از:
۱. شناخت و تبیین مباحث تخصصی تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام؛
 ۲. صیانت از تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به شبهات مرتبط؛
 ۳. تدریس مباحث تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام در حوزه های علمیه و مراکز آموزش عالی؛
 ۴. پرورش پژوهشگران توانمند در زمینه ی تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام.

کارکردهای رشته / گرایش

۱. آشنایی دانش پژوه با تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام به صورت ترتیبی و موضوعی؛
۲. ارتقاء توان تحلیل تاریخ اهل بیت علیهم السلام در دانش آموخته بر پایه ی اصول متقن و مقبول؛
۳. کسب مهارت در تطبیق سیره اهل بیت علیهم السلام بر مؤلفه های فردی و اجتماعی (سبک زندگی)؛
۴. آماده سازی دانش پژوه جهت تدریس دروس مرتبط با تاریخ و سیره در حوزه و دانشگاه؛
۵. ایجاد آمادگی در خصوص ورود تخصصی به پژوهش و تألیف در عرصه تاریخ و سیره.

کیفیت اجرای رشته / گرایش

حضور ☒ غیر حضوری ☐ نیمه حضوری مجازی ☐

ساختار دوره

آموزشی ☐ پژوهشی ☐ آموزشی - پژوهشی ☒

فصل دوم

برنامه‌های آموزشی و پژوهشی

تعداد واحدهای درسی

ردیف	عنوان	تعداد واحد
۱	مشترک (فقه و اصول)	۶۰
۲	تخصصی	۸۰
۴	مهارتی و کارگاهی	۹
۵	پایان نامه	۶
جمع کل		۱۵۵

جدول عناوین و واحدهای درسی

۱- دروس مشترک (فقه و اصول)

ردیف	ماده آموزشی	متن درسی	تعداد واحد	ساعت درسی
۱	اصول فقه ۱	رسائل بخش ۱، الحلقة الثالثة بخش ۱	۱۰	۱۶۰
۲	اصول فقه ۲	رسائل بخش ۲، الحلقة الثالثة بخش ۲	۱۰	۱۶۰
۳	اصول فقه ۳	رسائل بخش ۳، الحلقة الثالثة بخش ۳	۱۰	۱۶۰
۴	فقه ۱	المکاسب، بخش ۱	۱۰	۱۶۰
۵	فقه ۲	المکاسب، بخش ۲	۱۰	۱۶۰
۶	فقه ۳	المکاسب، بخش ۳	۱۰	۱۶۰
جمع کل			۶۰	۹۶۰

۲- دروس تخصصی

ردیف	ماده آموزشی	متن درسی	تعداد واحد
۱	تاریخ و سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم	سیری در سیره نبوی، رسول جعفریان اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۴
۲	تاریخ و سیره حضرت زهرا علیها السلام	زندگانی فاطمه زهرا، جعفر شهیدی اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۲
۳	تاریخ و سیره امیرالمؤمنین علیه السلام	سیره سیاسی امیرالمؤمنین علیه السلام، رسول جعفریان اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۴
۴	تاریخ و سیره امام حسن مجتبی علیه السلام	زندگانی امام حسن علیه السلام، باقر شریف القرشی اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۲
۵	تاریخ و سیره امام حسین علیه السلام	حیات الحسین علیه السلام، باقر شریف القرشی اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۲
۶	تاریخ و سیره امام سجاد علیه السلام	زندگانی امام علی بن الحسین علیه السلام، جعفر شهیدی اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۲
۷	تاریخ و سیره امام محمدباقر علیه السلام	الامام باقر علیه السلام، باقر شریف القرشی اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۲
۸	تاریخ و سیره امام جعفر صادق علیه السلام	زندگانی امام صادق علیه السلام، ناصر رفیعی اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۴
۹	تاریخ و سیره امام موسی کاظم علیه السلام	زندگانی امام کاظم علیه السلام، باقر شریف القرشی اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۲
۱۰	تاریخ و سیره امام رضا علیه السلام	ابعاد شخصیت و زندگی حضرت رضا علیه السلام، احمد پاکتچی، اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۴
۱۱	تاریخ و سیره امام جواد علیه السلام	حیاه الامام الجواد علیه السلام، باقر شریف القرشی اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۲
۱۲	تاریخ و سیره امام هادی علیه السلام	حیاه الامام علی الهادی علیه السلام، شریف القرشی اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۲
۱۳	تاریخ و سیره امام حسن عسکری علیه السلام	حیاه الامام العسکری علیه السلام، نجم الدین طیبی اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۲

ردیف	ماده آموزشی	متن درسی	تعداد واحد
۱۴	تاریخ حضرت مهدی علیه السلام از ولادت تا پایان غیبت صغرا	اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم، جزوه استاد	۲
۱۵	حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و مهدویت با تکیه بر غیبت، انتظار و ظهور	درس نامه مهدویت، خدامراد سلیمان، جزوه استاد	۲
۱۶	سیره اجتماعی اهل بیت علیهم السلام	رفتارشناسی اجتماعی امامان، طیبه سلیمان جزوه استاد	۲
۱۷	سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام	انسان ۲۵۰ ساله، مقام معظم رهبری مدظله العالی جزوه استاد	۲
۱۸	سیره اقتصادی اهل بیت علیهم السلام	فقر و غنا، محمد حکیمی، جزوه استاد	۲
۱۹	سیره فرهنگی اهل بیت علیهم السلام	تهاجم فرهنگی، مقام معظم رهبری / جزوه استاد	۲
۲۰	سیره خانوادگی اهل بیت علیهم السلام	نظام خانواده، حسین انصاریان، جزوه استاد	۲
۲۱	سیره علمی اهل بیت علیهم السلام	مبانی اندیشه علمی امام صادق علیه السلام، احمد پاکتچی جزوه استاد	۲
۲۲	سیره اخلاقی اهل بیت علیهم السلام	جامع السعادات، ملامحمد مهدی نراقی، جزوه استاد	۲
۲۳	سیره عبادی اهل بیت علیهم السلام	اصول مشترک در سیره عبادی اهل بیت علیهم السلام، سبطين عباس رضوی، جزوه استاد	۲
۲۴	روش شناسی فهم سیره اهل بیت علیهم السلام	روش شناسی تاریخ، احمد پاکتچی جزوه استاد	۲
۲۵	قرآن، حدیث و اهل بیت علیهم السلام	روش شناسی اهل بیت علیهم السلام در تفسیر و تأویل قرآن، حسین تقوی، جزوه استاد	۲

ردیف	ماده آموزشی	متن درسی	تعداد واحد
۲۶	اعتبارشناسی منابع و متون تاریخی اسلام و شیعه	تاریخ‌نگاری در اسلام، هادی عالم زاده جزوه استاد	۲
۲۷	آشنایی با حدیث، رجال و درایه و کاربرد آن در تاریخ و سیره	کلیات علم رجال و حدیث، جعفر سبحانی جزوه استاد	۲
۲۸	تاریخ اصحاب اهل بیت علیهم السلام	رازداران حریم اهل بیت، جواد سلیمانی جزوه استاد	۴
۲۹	اهل بیت علیهم السلام در آثار مستشرقان	امامان شیعه در دائرةالمعارف اسلام، داوری جزوه استاد	۲
۳۰	تاریخ تشیع	درس‌نامه تاریخ تشیع، غلامحسن محرمی جزوه استاد	۲
۳۱	فلسفه سیاسی شیعه	فلسفه تاریخ شیعی، یحیی عبداللهی جزوه استاد	۲
۳۲	اهل بیت علیهم السلام از نگاه فرق اسلامی	امامت از دیدگاه فرق اسلامی، علی نوروزی جزوه استاد	۲
۳۳	تأثیر اهل بیت علیهم السلام بر جهان اسلام و تاریخ ایران	تدبیر در سیره تمدن ساز اهل بیت علیهم السلام، محمدحسین الهی زاده، جزوه استاد	۲
۳۴	سیره انبیاء در قرآن و روایات	تاریخ زندگانی انبیا و اهل بیت علیهم السلام، نادر خاک جزوه استاد	۲
۳۵	مبانی و فلسفه تاریخ	فلسفه تاریخ، حسینعلی نوذری، جزوه استاد	۲
۸۰	جمع کل		

۳- دروس مهارتی

ردیف	ماده آموزشی	متن درسی	تعداد واحد
۱	روش تحقیق مقدماتی (روش تحقیق در علوم اسلامی)	روش تحقیق کتابخانه‌ای با تأکید بر علوم اسلامی، جعفر نکونام، جزوه استاد	۳
۲	روش تحقیق پیشرفته (کارگاه اصول پایان‌نامه نویسی)	تدوین پایان‌نامه، احد فرامرز قرا ملکی جزوه استاد	۳
۳	مهارت	روش تدریس، مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، روش تبلیغ	۳
جمع کل			۹

فصل سوم

عناوین و سرفصل‌های دروس

تاریخ و سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
تاریخ و سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم		تقویتی	فصلی	۴	۶۴	حضور	زیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تلفظی
						*						*	*

۲۱

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ، سیره و زندگانی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم.

سرفصل‌ها

۱. معرفی قبیله قریش؛
۲. اجداد پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم؛
۳. پیش از بعثت؛
۴. ولادت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم؛
۵. دوران شیرخوارگی (حلیمه سعدیه، تأثیر حضور حضرت در قبیله بنی سعد، واقعه شق صدر، یهود)؛
۶. دوران کودکی؛
- مادر (خصوصیات مادر، خاطرات آن حضرت از مادر، وفات مادر)؛
- عبدالمطلب (خصوصیات اخلاقی، سخنان او درباره پیامبر، مراقبت دائمی از پیامبر، حضور در دارالندوه، وفات)؛
- ابوطالب (خصوصیات اخلاقی، سفارش پدر در نگهداری از پیامبر، حضور در خانه ابوطالب، مراقبت دائمی از جان پیامبر)؛
- اهل مکه (مردم، کودکان و ...)
۷. دوران نوجوانی (خانه ابوطالب، تجارت "بحیرا"، چوپانی، حضور در عرصه‌های اجتماعی همچون جنگ)؛

۸. دوران جوانی (تجارت، پیمان حلف الفضول، شهرت به فضایل اخلاقی "راست گو، امین"، نصب حجر الاسود، ازدواج "معرفی خدیجه، سن وی هنگام ازدواج با پیامبر، سلوک آن دو در زندگی شخصی، ثروت خدیجه، فرزندان و ...")؛
۹. از بعثت تا حکومت؛
۱۰. اعتکاف در حرا؛
۱۱. بعثت (نحوه بعثت، سن پیامبر، حالات پیامبر در هنگام وحی و پس از آن، اساطیر موجود در این زمینه و ...)
۱۲. اولین ایمان آورندگان (علی بن ابیطالب علیه السلام، خدیجه، زید بن حارث، ابوبکر، ابوذر و ...)
۱۳. تبلیغ مخفیانه؛
۱۴. سلوک پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم در مسجد الحرام (اقامه نماز، دوری از بت‌ها، قرائت قرآن، عکس العمل مردم و ...)
۱۵. برگزاری جلسه در خانه مسلمانان (اولین نماز جماعت، درگیری با مشرکین و ...) تبلیغ آشکار؛
۱۶. دعوت خانواده (نحوه دعوت، نتیجه جلسه)؛
۱۷. دعوت آشکار در میان مردم (شیوه تبلیغ، عکس العمل مشرکین، شروع آزار و شکنجه مسلمانان، چگونگی حمایت از پیامبر توسط ابوطالب، تلاش در جهت تطمیع پیامبر، اولین شهادت و ...)
۱۸. هجرت به حبشه (دیدگاه پیامبر نسبت به نجاشی، اولین و دومین مهاجرت، عکس العمل قریش، عکس العمل نجاشی و تأثیر حضور مسلمانان در حبشه)؛
۱۹. محاصره اقتصادی مسلمانان (شعب ابوطالب، امداد الهی، مرگ ابوطالب و خدیجه)؛
۲۰. حضور در طائف و عکس العمل بنی ثقیف؛
۲۱. دیدار با اهل یثرب (عقبه اولی، عقبه ثانی، نحوه برخورد، پیمان میان پیامبر و تازه مسلمانان یثرب، اعزام اولین مبلغ و ...)
۲۲. معراج (زمان آن، حقیقت آن و عکس العمل مشرکان)؛
۲۳. هجرت (تصمیم به قتل پیامبر، بیتوته حضرت علی علیه السلام، حضور پیامبر و ابوبکر در غار، امداد الهی، حرکت به سمت مدینه، انتظار حضرت علی علیه السلام و ورود به یثرب)؛
۲۴. از حکومت تارحلت؛
۲۵. ورود به مدینه؛
۲۶. خانه ابوایوب انصاری؛
۲۷. ساخت مسجد؛
۲۸. پیمان‌های اجتماعی (پیمان برادری، پیمان با یهود، پیمان با قبایل اطراف یثرب)؛

۲۹. حضور مهاجران در خانه انصار؛

۳۰. سلوک اجتماعی پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم (شیوه برخورد با افراد، شیوه نشستن در جمع، برخورد با کودکان و سالخورده‌گان، برخورد با زنان و ...)

۳۱. سلوک عبادی پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم (نماز جماعت، شب‌زنده‌داری، روزه، اعتکاف و ...)

۳۲. سلوک مدیریتی پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم (راه‌اندازی بازار، تقسیم بیت‌المال بالسویه، برقرار عدالت اجتماعی و مبارزه با تبعیض، تشویق به علم‌آموزی و کتابت وحی و ...)

۳۳. جنگ‌های پیامبر؛

۳۴. سریه‌ها (تعداد هر یک، فرماندهان جنگی اسلام، علل و نتایج)؛

۳۵. غزوات (تعداد، مکان‌ها، کمیت و کیفیت حضور مسلمانان در هر یک، نتایج)؛

۳۶. جنگ بدر (عوامل، مکان جنگ، خصوصیات دو گروه، شیوه جنگیدن دو گروه، سرانجام جنگ و نتایج)؛

۳۷. جنگ بنی قینقاع (عوامل، مکان جنگ و نتایج)؛

۳۸. جنگ احد (عوامل، مکان جنگ، خصوصیات دو گروه، شیوه جنگیدن، سستی مسلمانان، شهادت حمزه و زخمی شدن پیامبر، پیروزی مشرکان، تجهیز مجدد سپاه با مجروحان و تعقیب قریش، عزاداری بر کشتگان و حمزه و نتایج)؛

۳۹. جنگ با بنی نظیر (عوامل، مکان جنگ و نتایج)؛

۴۰. جنگ خندق (عوامل، تاکتیک پیامبر، وضعیت اجتماعی و اقتصادی مدینه، خصوصیات دو گروه، قتل عمرو بن عبدود، وعده الهی، خیانت یهود، تفرقه میان دشمنان، فرار مشرکان و نتایج جنگ)؛

۴۱. جنگ با بنی قریظه (عوامل، مکان، تعداد حقیقی کشتگان یهود و نتایج جنگ)؛

۴۲. جنگ خیبر (عوامل، تاکتیک پیامبر، فرماندهان نبرد، علی بن ابیطالب و پیروزی اسلام، نتایج)؛

۴۳. فتح مکه (کشتن قبایل هم‌پیمان پیامبر، حرکت پیامبر برای فتح مکه، جنگ روانی پیامبر، نحوه حضور و محاصره مکه، شیوه برخورد با مشرکان مکه و برخورد با بت‌کده‌ها)؛

۴۴. جنگ حنین (عوامل، خصوصیت هر دو سپاه، شیوه جنگ و تاکتیک هر دو گروه، نتیجه جنگ، تقسیم غنائم، انصار و حضور پیامبر در مدینه)؛

۴۵. غزوه تبوک (عوامل، خصوصیات سپاه اسلام، جانشینی حضرت علی در مدینه، حدیث منزلت و نتایج)؛

۴۶. اقدام به حج در سال هجری (خواب پیامبر، حرکت مسلمانان، ممانعت مشرکان، صلح حدیبیه، عکس‌العمل مسلمانان و گزارش‌های سهیل از جایگاه پیامبر در میان مسلمانان)؛

۴۷. تبلیغ فرا منطقه‌ای اسلام (نامه به سران روم، ایران، مصر، عکس العمل‌ها در برابر این تبلیغ) (نامه به اسقف نجران و ماجرای مباحله)؛

۴۸. حج مسلمانان (سرپرست مسلمانان ابوبکر و قرائت سوره توبه توسط علی بن ابیطالب)؛

۴۹. حجه‌الوداع (شیوه حضور پیامبر، دستورات حج نبوی، آیه اکمال، غدیر خم و بیعت مسلمین)؛

۵۰. وفات پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم (جیش اسامه، بحران در مدینه، ممانعت از امامت ابوبکر، ممانعت از کتابت وصیت، وفات پیامبر و سقیفه بنی ساعده).

منابع

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. سیری در سیره نبوی، رسول جعفریان؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. سیره المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم، هاشم معروف الحسینی؛
۲. فقه السیره النبویه صلی الله علیه و آله و سلم، محمد سعید رمضان البوطی؛
۳. سنن النبی صلی الله علیه و آله و سلم، کاظم شانه چی؛
۴. سنن النبی صلی الله علیه و آله و سلم، علامه طباطبائی؛
۵. زندگی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم، محسن امین.

تاریخ و سیره حضرت زهرا سلام الله علیها

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش نیاز		شیوه ارزشیابی	
تاریخ و سیره حضرت زهرا سلام الله علیها		تئوری	عملی			حضور	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	مکتبی
	*			۲	۳۲	*					*	*	*

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ و سیره زندگانی حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها.

سرفصل ها

۱. ولادت فاطمه زهرا سلام الله علیها (دستورات الهی در مقدمات ولادت، دوران بارداری خدیجه، سال ولادت، نحوه ولادت، سرزنش های قریش و سوره کوثر)؛
۲. فاطمه زهرا سلام الله علیها در نگاه پیامبر؛
۳. فاطمه زهرا سلام الله علیها در مکه (دفاع از پیامبر، همراهی با پیامبر و هجرت به مدینه)؛
۴. فاطمه زهرا سلام الله علیها در مدینه (ازدواج فاطمه زهرا سلام الله علیها، حضور فعال در جنگ ها و تربیت فرزندان)؛
۵. فاطمه زهرا سلام الله علیها پس از رحلت پیامبر (تعیین بر پیامبر، تقاضای ارث و مقابله عملی با خلیفه)؛
۶. موضع فاطمه زهرا سلام الله علیها درباره خلافت (اعتراض، همراهی با علی، خطبه خوانی و تحریم کلامی خلیفه)؛
۷. شهادت فاطمه زهرا سلام الله علیها (شهادت یا وفات؟، وصیت فاطمه، نحوه دفن و عکس العمل ها)؛
۸. فاطمه زهرا سلام الله علیها در نگاه امیر المؤمنین علیه السلام؛
۹. سلوک عبادی فاطمه زهرا سلام الله علیها (شب زنده داری، روزه داری و ...)؛
۱۰. سلوک اجتماعی فاطمه زهرا سلام الله علیها (تقسیم کار در منزل، توجه به فقرا، سادگی زندگی، پوشش، آموزش به بانوان و ...).

منابع

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، جعفر شهیدی؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. تزویج فاطمه بنت الرسول سلام الله علیها منسوب به امام باقر علیه السلام؛
۲. اتحاف السائل بما لفاطمه من المناقب و الفضائل (سید نساء اهل الجنه فاطمه الزهراء سلام الله علیها)
شیخ محمد عبدالرؤوف؛
۳. الموسوعه الکبری عن فاطمه الزهرا سلام الله علیها، اسماعیل انصاری؛
۴. تحلیل سیره حضرت فاطمه سلام الله علیها، علی اکبر بابا زاده؛
۵. شخصیت و سیره فاطمه زهرا سلام الله علیها، علی خامنه‌ای مد تله العالی؛
۶. سیره و سنت فاطمه زهرا سلام الله علیها، علیرضا مسجد جامعی؛
۷. تدبر در سیره حضرت زهرا سلام الله علیها، محمدحسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امیرالمؤمنین علیه السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد اسلاید	شیوه اجرا				پیش نیاز		شیوه ارزشیابی	
تاریخ و سیره امیرالمؤمنین علیه السلام		نظری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تجربی
		*		۴	۶۴	*				*	*	*	*

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ و سیره زندگانی امیرالمؤمنین علیه السلام.

سر فصل ها

۱. خاندان امیرالمؤمنین علیه السلام؛

۲. ولادت امیرالمؤمنین علیه السلام؛

۳. امیرالمؤمنین علیه السلام در خانه پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم؛

۴. اسلام امیرالمؤمنین علیه السلام در مکه (چندمین مسلمان؟ همراهی با پیامبر در مسلمان کردن مردم، حافظ جان پیامبر، ماجرای دعوت ذوی القربی و ...)

۵. هجرت امیرالمؤمنین علیه السلام (شب بیتوته، وصی پیامبر در مکه و مأمور رساندن فواطم به مدینه)؛

۶. امیرالمؤمنین علیه السلام در مدینه (پیمان برادری، مأموریت های حضرت علی علیه السلام و منافقین، علی علیه السلام، تازه مسلمانان و ...)

۷. امیرالمؤمنین علیه السلام در جنگ ها (پرچم دار، مبارز در بدر، مدافع پیامبر در احد، قاتل عمرو بن عبدود، فاتح قلعه خیبر، جانشین در تبوک، نابود کننده بت های کعبه، مبارز در حنین و ...)

۸. امیرالمؤمنین علیه السلام و جانشینی پیامبر اسلام (اعلام جانشینی در مکه، اعلام جانشینی در مدینه، اعلام جانشینی در حجة الوداع)؛

۹. امیرالمؤمنین علیه السلام و وفات پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم (آخرین وصیت ها، غسل و کفن و دفن پیامبر و عمل به توصیه جمع قرآن)؛

۱۰. سقیفه بنی ساعده (عوامل اجتماعی آن، بازیگران اصلی و نتیجه)؛

۱۱. مخالفان و موافقان سقیفه (مخالفان: اصحاب کبار پیامبر، بنی هاشم، برخی قبایل ..) (موافقان: اصحاب کبار پیامبر، انصار و قبایل تازه مسلمان)؛

۱۲. عکس العمل امیرالمؤمنین علیه السلام؛

۱۳. امیرالمؤمنین علیه السلام و خلفا (اعتراض به غضب خلافت، مماشات با خلفا، راهنمایی و ارشاد و اعتراض به بدعت‌ها)؛

۱۴. امیرالمؤمنین علیه السلام و خلافت؛

۱۵. سیاست‌های اجتماعی امیرالمؤمنین علیه السلام (کوتاه کردن دست‌بنی‌امیه از مناصب، برقراری مساوات و عدالت اجتماعی در بهره‌گیری از بیت‌المال و امکانات، مقابله با گروه‌های معترض ناکثین قاسطین مارقین، تلاش در جهت آبادسازی شهرها، تغییر مرکز حکومت از مدینه به کوفه و تعیین جانشین)؛

۱۶. سیاست‌های فرهنگی امیرالمؤمنین علیه السلام (جمع‌آوری قرآن، مبارزه با بدعت‌ها، آزادسازی تدوین حدیث و آرایه الگوی اسلامی خلافت)؛

۱۷. شهادت امیرالمؤمنین علیه السلام.

منابع

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمندر حکیم؛
۲. تاریخ و سیره سیاسی امیرالمؤمنین علیه السلام، رسول جعفریان؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. خصائص امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام، احمد بن شعیب نسائی؛
۲. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان؛
۳. الصحیح من سیره الامام علی علیه السلام، علامه جعفر مرتضی؛
۴. دانشنامه امام علی علیه السلام، جمعی از نویسندگان؛
۵. اسمی المطالب فی سیره امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام، علی محمد صلابی؛
۶. تدبر در سیره امام علی علیه السلام، محمدحسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امام حسن مجتبی علیه السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد سلاط	شیوه اجرا				پیش نیاز				شیوه ارزشیابی	
تاریخ و سیره امام حسن مجتبی علیه السلام		تئوری	عملی	۲	۳۲	حضوری	زیمه حضوری	غیر حضوری	معاذی	دارد	ندارد	آزمایشی	تجزیه و تحلیل	پایان	*
		*				*						*	*	*	

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ و سیره زندگانی امام حسن مجتبی علیه السلام.

سرفصل ها

۱. ولادت امام حسن علیه السلام، امام حسن علیه السلام در زمان پیامبر اسلام و امام حسن علیه السلام در زمان خلفا؛
۲. امام حسن علیه السلام در زمان امیرالمؤمنین علیه السلام؛
۳. امام حسن علیه السلام در مقام خلافت؛
۴. سیاست های اجتماعی امام حسن علیه السلام (ادامه راه امیرالمؤمنین علیه السلام، جنگ با معاویه، صلح امام حسن علیه السلام، مواد صلح نامه، اهداف صلح نامه، عکس العمل شیعیان در برابر صلح امام حسن علیه السلام و نتایج صلح)؛
۵. سیاست های فرهنگی امام حسن علیه السلام، حرکت به سمت مدینه، بهره گیری از قرارداد صلح در ایجاد امنیت ده ساله برای شیعیان، تربیت نیرو و تقویت مکتب حدیثی مدینه)؛
۶. خانواده امام حسن علیه السلام و نقش تاریخی نسل ایشان در تاریخ اسلام (تعداد همسران و فرزندان آن حضرت و نقش حسنین در تاریخ اسلام)؛
۷. شهادت امام حسن علیه السلام.

منابع

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. زندگانی امام حسن علیه السلام، باقر شریف القرشی؛
۳. جزوه و یا پاورپوینت استاد.

منابع فرعی:

۱. زندگانی سیاسی امام حسن علیه السلام، سیدهاشم محلاتی؛
۲. الامام المجتبی علیه السلام، حیات و مقاماته عن کتب اهل السنه و صحاحهم و تواریخهم، حسن مصطفوی؛
۳. الحیاء السیاسیة للامام الحسن علیه السلام، فی عهد الرسول، سیدجعفر مرتضی؛
۴. مسند الامام المجتبی علیه السلام، عزیز الله عطار دی؛
۵. تدبر در سیره امام حسن مجتبی علیه السلام، محمدحسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امام حسین علیه السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
تاریخ و سیره امام حسین علیه السلام		تئوری	عملی	۲	۳۲	حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	انگلی	تئوری	تئوری	تئوری
		*				*						*	*	*	*

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ و سیره زندگانی امام حسین علیه السلام.

سر فصل ها

۱. ولادت امام حسین علیه السلام؛
۲. امام حسین در زمان پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم، امام حسین علیه السلام در زمان خلفا و امام حسین علیه السلام در زمان امیرالمؤمنین علیه السلام؛
۳. امام حسین علیه السلام در زمان امام حسن علیه السلام (در جنگ، صلح، مدینه)؛
۴. امام حسین علیه السلام در زمان خلافت معاویه (تأیید حرکت برادر و ادامه آن، اعتراض به برخی اعمال معاویه همچون بی عدالتی، قتل حجر بن عدی و جانشینی یزید بن معاویه)؛
۵. امام حسین علیه السلام در زمان خلافت یزید بن معاویه (عدم بیعت با یزید بن معاویه، خروج از مدینه و استقرار در مکه، دعوت کوفیان و حرکت به سمت کوفه و واقعه عاشورا)؛
۶. فلسفه قیام امام حسین علیه السلام، تأثیر عاشورا بر تحولات اجتماعی پس از خود همچون جنبش های غیر شیعی و تأثیر عاشورا بر جامعه شیعه؛
۷. خانواده امام حسین علیه السلام (همسران و فرزندان)؛
۸. قیام های حسینین در تاریخ اسلام؛
۹. شهادت امام حسین علیه السلام.

منابع

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. پژوهشی تازه پیرامون قیام امام حسین علیه السلام، سیدجعفر شهیدی؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. بحار الانوار، علامه مجلسی؛
۲. العوالم، عبدالله بحرانی؛
۳. دانشنامه امام حسین علیه السلام، محمد محمدی ری شهری؛
۴. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان؛
۵. آشنایی با سیره و زندگانی امام حسین علیه السلام، عباس حیدر زاده؛
۶. تدبر در سیره امام حسین علیه السلام، محمد حسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امام سجاد علیه السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز		شیوه ارزشیابی	
تاریخ و سیره امام سجاد علیه السلام		تقریری	فصلی	۲	۳۲	حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	آزمایی	تجزیه و تحلیل
						*					*	*	*

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ و سیره زندگانی امام سجاد علیه السلام.

سرفصل ها

۱. ولادت امام سجاد علیه السلام و نام مادر ایشان؛
۲. امام سجاد علیه السلام در زمان امام حسین علیه السلام؛
۳. امام سجاد علیه السلام و واقعه عاشورا (اسارت، افشاگری در مسیر، تأثیر گذاری بر مردم شام و آشناسازی آنان با اسلام واقعی و بازگشت به مدینه)؛
۴. امام سجاد علیه السلام بعد از اتمام اسارت؛
۵. قیام های خون خواهانه عاشورایی (قیام توأبین، قیام مختار، قیام مردم مدینه و حصر شدید)؛
۶. تلاش های فرهنگی امام سجاد علیه السلام (احیای ظرفیت های فرهنگی مدینه، تغییر بافت فرهنگی جمعیت مدینه و ایجاد منبع اخلاقی عبادی صحیفه سجاده)؛
۷. نقش امام سجاد علیه السلام در ماندگاری قیام عاشورا؛
۸. امام سجاد علیه السلام و خلفای زمان (عبدالله بن زبیر، مروان بن حکم، عبدالملک مروان، ولید بن عبدالملک و سلیمان بن عبدالملک)؛
۹. خانواده امام سجاد علیه السلام (همسران و فرزندان)؛
۱۰. شهادت امام سجاد علیه السلام.

منابع

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. زندگانی امام علی بن الحسین علیه السلام، جعفر شهیدی؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان؛
۲. بحار الانوار، علامه مجلسی؛
۳. حیات الامام السجاد علیه السلام، باقر الشریف القرشی؛
۴. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی؛
۵. مسند امام سجاد علیه السلام، عزیز الله عطاردی؛
۶. تدبر در سیره امام سجاد علیه السلام، محمدحسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امام باقر علیه السلام

عنوان درس			نوع درس		تعداد اجزا	تعداد ساعته	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
تاریخ و سیره امام باقر علیه السلام	تئوری	عملی			۲	۳۲	حضوری	پیمه حضوری	خبر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	پایه	پایه	پایه
	*															

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ و سیره زندگانی امام باقر علیه السلام.

سرفصل ها

۱. ولادت امام باقر علیه السلام؛
۲. امام باقر علیه السلام در زمان امام حسین علیه السلام و امام سجاد علیه السلام؛
۳. تحولات اجتماعی زمان امام باقر علیه السلام؛
۴. خلفای بنی مروان در زمان امام باقر علیه السلام؛
۵. ضعف و انحطاط سلسله بنی امیه؛
۶. شکوفایی نهضت ترجمه؛
۷. گسترش جهان اسلام؛
۸. حضور فعال موالی در امور علمی؛
۹. امام باقر علیه السلام و قیام های شیعی، قیام زید بن علی؛
۱۰. قیام های حسنین؛
۱۱. امام باقر علیه السلام و فعالیت های فرهنگی؛
۱۲. پایه گذاری فقه شیعی؛
۱۳. تقویت مکتب حدیثی مدینه؛
۱۴. مبارزه با افکار انحرافی، غالیان، صوفیه، روایات جعلی، انشعابات شیعی؛
۱۵. شهادت امام باقر علیه السلام.

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. الامام باقر، باقر شریف القرشی؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. بحار الانوار، علامه مجلسی جلد ۴۶؛
۲. سیره پیشوایان علیه السلام، مهدی پیشوایی؛
۳. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان؛
۴. مسند امام باقر علیه السلام، عزیز الله عطاردی؛
۵. تدبر در سیره امام باقر علیه السلام، محمدحسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امام صادق علیه السلام

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
تاریخ و سیره امام صادق علیه السلام			تئوری	عملی	۴	۶۴	حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تفصیلی	تجزیه	*

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ و سیره زندگانی امام صادق علیه السلام.

سرفصل ها

۱. ولادت امام صادق علیه السلام؛
۲. امام صادق در زمان امام باقر علیه السلام؛
۳. تحولات اجتماعی و فرهنگی زمان امام صادق علیه السلام؛
۴. اوج گیری قیام های ضد بنی امیه؛
۵. سرنگونی بنی امیه و آغاز سلسله بنی العباس؛
۶. موضع امام صادق علیه السلام در برابر درگیری های سیاسی؛
۷. ظهور مکاتب فقهی و کلامی در زمان امام صادق علیه السلام؛
۸. خلفای زمان امام صادق علیه السلام؛
۹. فعالیت های فرهنگی امام صادق علیه السلام؛
۱۰. تقویت مکتب حدیثی مدینه؛
۱۱. تشکیل جلسات درس به شکل وسیع؛
۱۲. تربیت شاگردان در رشته های تخصصی؛
۱۳. برپایی مناظرات علمی؛
۱۴. پایه گذاری مکتب فقهی و کلامی شیعه؛
۱۵. مبارزه با افکار انحرافی، صوفیه، غالیان، اسرائیلیات؛
۱۶. انشعابات شیعی؛
۱۷. خانواده امام صادق علیه السلام (همسران و فرزندان)؛
۱۸. شهادت امام صادق علیه السلام.

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. زندگانی امام صادق علیه السلام، ناصر رفیعی؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. بحار الانوار، علامه مجلسی؛
۲. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی؛
۳. پرتوی از زندگانی امام صادق علیه السلام، نورالله علی دوست؛
۴. پیشوای صادق علیه السلام، مقام معظم رهبری مدظله العالی؛
۵. اوضاع و شرایط عصر امام صادق علیه السلام، بابایی؛
۶. تدبر در سیره امام صادق علیه السلام، محمدحسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امام کاظم علیه السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
تاریخ و سیره امام کاظم علیه السلام		نظری	عملی	۲	۳۲	حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	وارد	نبارد	کتابی	شفاهی	تجربی
		*				*					*	*	*	*

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ زندگانی و سیره امام کاظم علیه السلام.

سرفصل ها

۱. ولادت امام کاظم علیه السلام؛
۲. امام کاظم در زمان امام صادق علیه السلام، امام کاظم علیه السلام و مسئله جانشینی امام صادق علیه السلام؛
۳. امام کاظم علیه السلام و حاکمان عباسی (منصور، مهدی، هادی و هارون عباسی)؛
۴. تحولات اجتماعی و فرهنگی زمان امام کاظم علیه السلام؛
۵. نفوذ ایرانیان در دربار خلفای عباسی؛
۶. گسترش جهان اسلام؛
۷. قیام های زمان امام کاظم علیه السلام؛
۸. اوج گیری سیستم و کالت در زمان امام کاظم علیه السلام؛
۹. امام کاظم علیه السلام و فرق انحرافی شیعه، امام کاظم علیه السلام و مکاتب اهل سنت؛
۱۰. خانواده امام کاظم علیه السلام (همسران و فرزندان)؛
۱۱. زندان و شهادت امام کاظم علیه السلام.

منابع

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. تحلیلی از زندگانی امام کاظم علیه السلام، باقر شریف القرشی؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی؛
۲. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان؛
۳. حیات الامام موسی بن جعفر علیه السلام، باقر شریف القرشی؛
۴. مسند الامام کاظم علیه السلام، عزیز الله عطاردی؛
۵. تدبر در سیره امام کاظم علیه السلام، محمدحسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امام رضا علیه السلام

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
تاریخ و سیره امام رضا علیه السلام			تقریری	فصلی			حضوری	زیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	شفاهی	تجربه	
			*		۴	۶۴	*					*	*	*	*	*

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ زندگانی امام رضا علیه السلام.

سرفصل ها

۱. ولادت امام رضا علیه السلام؛
۲. امام رضا علیه السلام در زمان امام کاظم علیه السلام؛
۳. تحولات اجتماعی و فرهنگی زمان امام رضا علیه السلام؛
۴. مرگ هارون؛
۵. شورش های اجتماعی، شورش های علویان؛
۶. شورش های سایر گروه ها؛
۷. مرگ هارون؛
۸. درگیری میان مأمون و امین، خلافت مأمون؛
۹. ولایت عهدی امام رضا علیه السلام؛
۱۰. خانواده امام رضا علیه السلام (همسر و فرزندان)؛
۱۱. فعالیت های فرهنگی امام رضا علیه السلام؛
۱۲. تقویت مکتب حدیثی مدینه؛
۱۳. آگاه سازی مسلمانان در مسیر حرکت به سمت مرو؛
۱۴. دوری از سیاست و تلاش در گسترش فرهنگ و علم؛
۱۵. مناظره با ارباب فرق و ادیان مختلف؛
۱۶. نگارش اولین کتاب طب اسلامی؛
۱۷. تربیت شاگردان؛

۱۸. شهادت امام رضا علیه السلام؛

۱۹. حضور امام زادگان در ایران.

منابع

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. ابعاد شخصیت و زندگی حضرت رضا علیه السلام، احمد پاکتیچی؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. الحیاه السیاسیه للامام الرضا علیه السلام، جعفر مرتضی عاملی؛
۲. مسند الامام الرضا علیه السلام، عزیز الله عطاردی؛
- ولا یتعهدی امام رضا علیه السلام، مقام معظم رهبری مدظله العالی؛
۳. خصائص الرضویه آموزه هایی از سیره علمی و عملی امام رضا علیه السلام، محمدعلی قائمی؛
۴. روش مناظره علمی در سیره آموزشی امامان معصوم: (مطالعه موردی: مناظرات علمی امام رضا علیه السلام) سیدحسن هاشمی اردکانی، سیدابراهیم میرشاه جعفری؛
۵. تدبر در سیره امام رضا علیه السلام، محمدحسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امام جواد علیه السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد احواد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش نیاز		شیوه ارزشیابی		
تاریخ و سیره امام جواد علیه السلام		نظری	عملی			حضوری	نیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	نقشه‌ای	تجربی
		*		۲	۳۲	*					*	*	*	*

اهداف درسی

آشنایی با تاریخ و سیره امام جواد علیه السلام.

سرفصل‌ها

۱. ولادت امام جواد علیه السلام؛
۲. امام جواد علیه السلام و مسئله صغر سن در امر امامت؛
۳. امام جواد علیه السلام در زمان مأمون؛
۴. امام جواد علیه السلام در زمان معتصم؛
۵. امام جواد علیه السلام و مناظرات علمی؛
۶. گسترش سیستم و کلا در زمان امام جواد علیه السلام؛
۷. امام جواد علیه السلام و فرق انحرافی شیعه؛
۸. امام جواد علیه السلام و دیگر فرق اسلامی؛
۹. امام جواد علیه السلام و شیعیان؛
۱۰. جایگاه امام جواد علیه السلام نزد اهل سنت؛
۱۱. خانواده امام جواد علیه السلام، همسر، فرزندان؛
۱۲. شهادت امام جواد علیه السلام یا وفات؟.

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. حیاة الامام محمد الجواد علیه السلام، باقر شریف القرشی؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان؛
۲. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی؛
۳. الحیاة السیاسیة للامام الجواد علیه السلام، سید جعفر مرتضی؛
۴. مسند الامام الجواد علیه السلام، عزیز الله عطار دی؛
۵. موسوعه الامام الجواد علیه السلام، ابوالقاسم خزعلی؛
۶. تدبر در سیره امام جواد علیه السلام، محمد حسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امام هادی علیه السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز		شیوه ارزشیابی		
تاریخ و سیره امام هادی علیه السلام		تئوری	عملی	۲	۳۲	حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تلفظی	تحقیقی
		*				*					*	*	*	*

اهداف درسی:

آشنایی با تاریخ و سیره امام هادی علیه السلام.

سرفصل‌ها

۱. ولادت امام هادی علیه السلام؛
۲. خلفای زمان امام هادی علیه السلام؛
۳. اصحاب و شاگردان امام هادی علیه السلام؛
۴. امام هادی علیه السلام و حصر شدید سیاسی؛
۵. امام هادی علیه السلام و قیام‌های ضد خلافت؛
۶. امام هادی علیه السلام و فرق انحرافی، امام هادی علیه السلام و مکاتب اهل سنت؛
۷. دیدگاه اهل سنت درباره امام هادی علیه السلام؛
۸. موضوعات کلامی مطرح در زمان امام هادی علیه السلام؛
۹. امام هادی علیه السلام و موضوع مهدویت؛
۱۰. خانواده امام هادی علیه السلام (همسر، فرزندان)؛
۱۱. شهادت امام هادی علیه السلام.

منابع

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. حیاة الامام علی الهادی علیه السلام، باقر شریف القرشی؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. بحار الانوار، علامه مجلسی؛
۲. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان؛
۳. سیره پیشوایان علیه السلام، مهدی پیشوایی؛
۴. مسند الامام الهادی علیه السلام، عزیز الله عطار دی؛
۵. موسوعه الامام الهادی علیه السلام، سید ابوالفضل طباطبائی اشکذری؛
۶. تدبر در سیره امام هادی علیه السلام، محمدحسین الهی زاده.

تاریخ و سیره امام حسن عسکری علیه السلام

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
تاریخ و سیره امام حسن عسکری علیه السلام			تئوری	عملی	۲	۳۲	حضور	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تئوری	تجربی	
			*				*					*	*	*	*	*

اهداف

آشنایی با تاریخ و سیره امام حسن عسکری علیه السلام.

سر فصل ها

۱. ولادت امام حسن عسکری علیه السلام؛
۲. خلفای زمان امام حسن عسکری علیه السلام؛
۳. اصحاب و شاگردان امام حسن عسکری علیه السلام؛
۴. امام حسن عسکری علیه السلام و حصر شدید سیاسی؛
۵. امام حسن عسکری علیه السلام و قیام های ضد خلافت؛
۶. امام حسن عسکری علیه السلام و فرق انحرافی؛
۷. امام حسن عسکری علیه السلام و مکاتب اهل سنت؛
۸. دیدگاه اهل سنت درباره امام حسن عسکری علیه السلام؛
۹. موضوعات کلامی مطرح در زمان امام حسن عسکری علیه السلام؛
۱۰. امام حسن عسکری علیه السلام و موضوع مهدویت؛
۱۱. خانواده امام حسن عسکری علیه السلام (همسر و فرزندان)؛
۱۲. شهادت امام حسن عسکری علیه السلام.

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. حیاہ الامام الحسن العسکری علیه السلام، نجم الدین طبری؛
۳. جزوہ استاد.

منابع فرعی:

۱. بحار الانوار، علامہ مجلسی؛
۲. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان؛
۳. سیرہ پیشوایان، مهدی پیشوایی؛
۴. الامام الحسن العسکری علیه السلام من المهد الى اللحد، سید محمد کاظم حائری قزوینی؛
۵. حیاہ الامام العسکری علیه السلام، محمد جواد طبری؛
۶. مسند الامام العسکری علیه السلام، عزیز الله عطاردی؛
۷. تدبر در سیرہ امام حسن عسکری علیه السلام، محمد حسین الہی زاده.

تاریخ حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

از ولایت تا پایان غیبت صغری

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا			پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
تاریخ حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از ولایت تا پایان غیبت صغری		تالیفی	مجموعه			حضری	بیمه حضوری	بیمه حضوری	معمولی	دارد	ندارد	آزمایشی	تجزیه	تجزیه
		*		۲	۳۲	*						*	*	*

اهداف

آشنایی با تاریخ امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و جامعه شیعه در دوران غیبت صغری آن حضرت.

سرفصل ها

۱. معرفی امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف (نام و کنیه لقب، توصیفات ظاهری ایشان در روایات و اخلاقیات ایشان در روایات)؛
۲. خانواده امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف (پدر، مادر، عمه، عمو، خواهر و برادر، همسر و فرزندان)؛
۳. جامعه اسلامی در آستانه ولادت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف؛
۴. عباسیان و تمهیدات تقابلی با ولادت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف؛
۵. ولادت آن حضرت (زمان، مکان، مخفی بودن بارداری و ولادت، شاهدان، گزارش های شیعه و سنی و واکنش عباسیان)؛
۶. شیعیان و آشنایی با امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف پیش از دوران امامت؛
۷. امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و شهادت امام حسن عسکری علیه السلام، ابهام در وجود فرزند برای امام حسن عسکری علیه السلام؛
۸. سرگردانی در تشخیص امام علیه السلام، امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و صغر سن؛
۹. امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و نواب خاصه، توقیعات امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف، ملاقات با امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف تا پیش از غیبت کبری؛
۱۰. مکان های منسوب به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف (سرداب، مسجد سهله، ذی طوی، کوه رضوی، وادی السلام، جزیره خضراء و مسجد جمکران)؛
۱۱. تأثیرات غیبت صغری بر جامعه شیعه و انشعابات شیعه در دوران غیبت صغری؛

۱۲. علمای شیعه و تلاش در تبیین مفهوم غیبت برای شیعیان؛
۱۳. تأثیر غیبت بر اندیشه‌های کلامی شیعه (علل غیبت، ضرورت امام در حالت غیبت، هدایت‌گری امام در غیبت و...)
۱۴. تأثیر غیبت بر اهمیت یافتن منابع حدیثی.

منابع

منابع اصلی:

۱. اعلام الهدایه، سیدمنذر حکیم؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. دانشنامه حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، محمد محمدی ری شهری؛
۲. فرهنگ‌نامه مهدویت، خدا مراد سلیمیان؛
۳. حیات فکری و سیاسی امام شیعه، رسول جعفریان؛
۴. بحار الانوار، علامه مجلسی جلد ۱۳؛
۵. معجم احادیث امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، مؤسسه معارف الاسلامی؛
۶. تدبر در سیره حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، محمدحسین الهی زاده.

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

و مهدویت با تکیه بر عصر غیبت، انتظار و ظهور

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
حضرت مهدی و مهدویت با تکیه بر عصر غیبت، انتظار و ظهور		تئوری	عملی			حضور	تیم حضور	غیر حضوری	مجازی	داده	بازداد	آزمایش	پایان	پایان	پایان
		*		۲	۳۲	*							*	*	*

اهداف

بررسی موضوع مهدویت در مکتب اهل بیت علیهم السلام و شناخت تأثیر آن بر فرهنگ و جوامع شیعی.

سر فصل ها

۱. کلیات و مفاهیم: (مهدویت، ادیان، فرق، غیبت صغری، منجی، موعود، مسیح، دجال و سفیانی)؛
۲. سیر تطور اندیشه مهدویت در فرق اسلامی (فرق شیعی، غیر شیعی و صوفیه)؛
۳. منبع شناسی مهدویت، مجامع حدیثی و مهدویت؛
۴. مؤلفه های مهدویت در مکتب اهل بیت علیهم السلام (امامت، اثنی عشریت، لزوم وجود حجت در زمین و غیبت)؛
۵. پیامدهای اندیشه مهدویت (عدم توجه به تشکیل حکومت، انتظار، خوش بینی به فرجام تاریخ، آمیختگی با خرافات ظهور و مدعیان فراوان)؛
۶. مستندات کلامی اندیشه مهدویت (آیات، روایات و ادله عقلی)؛
۷. بررسی مجادلات کلامی درباره مبانی کلامی مهدویت؛
۸. بررسی تطبیقی اندیشه مهدویت در اندیشه امامیه و فرق دیگر اسلامی و ادیان دیگر؛
۹. مستشرقان و مسئله مهدویت.

منابع

منابع اصلی:

۱. درس نامه مهدویت، خدا مراد سلیمیان؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی

۱. دانشنامه حضرت مهدی علیه السلام، محمد محمدی ری شهری؛
۲. فرهنگ نامه مهدویت، خدامراد سلیمان؛
۳. بحار الانوار، علامه مجلسی جلد ۱۳؛
۴. معجم احادیث امام مهدی علیه السلام، مؤسسه معارف الاسلامی؛
۵. موسوعه الامام المهدی علیه السلام، مهدی فقیه ایمانی؛
۶. تاریخ الغیبه الکبری، سید محمد صدر؛
۷. موعودشناسی و پاسخ به شبهات، علی اصغر رضوانی؛
۸. در آمدی بر فلسفه مهدویت پژوهی، حسین الهی نژاد.

سیره اجتماعی اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعته	شیوه اجرا				پیش نیاز		شیوه ارزشیابی		
سیره اجتماعی اهل بیت علیهم السلام			نظری	عملی	۲	۳۲	حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	امتحان	تجزیه و تحلیل	پایه
			*				*						*	*	*

اهداف

شناخت سیره اهل بیت علیهم السلام در امور و مسائل اجتماعی و الگو گیری از عملکرد آنان در اصلاح رفتارهای اجتماعی.

سرفصل ها

۱. کلیات، مفاهیم و منابع؛
۲. سیره اجتماعی ائمه علیهم السلام در مواجهه با مردم؛
۳. تلاش در جهت حفظ وحدت و همدلی در جامعه؛
۴. تلاش در جهت ایجاد رونق اقتصادی و تشویق فرهنگ کار و کار آفرینی در جامعه؛
۵. توجه به حرمت های اجتماعی افراد مکان ها و زمان ها؛
۶. همراهی در رفع معضلات و مشکلات مردم؛
۷. تشویق به احیای دستورات اجتماعی اسلام از جمله امر به معروف و نهی از منکر؛
۸. سیره اجتماعی ائمه علیهم السلام با نخبگان اجتماعی؛
۹. مقابله با انحرافات نخبگان اجتماعی؛
۱۰. برگزاری نشست های علمی در هر فرصتی؛
۱۱. توجه دادن به نقش نخبگان در اصلاح یا تخریب جوامع؛
۱۲. حضور همیشگی در میان مردم و اجتماع و نفی دوری گزینی و خانه نشینی؛
۱۳. سیره اجتماعی ائمه با حاکمان و والیان؛
۱۴. توجه به گسترش عدالت و حفظ مرزها و حدود الهی؛
۱۵. تلاش در رفع مناقشات اجتماعی و ایجاد آرامش در جامعه؛
۱۶. توجه به حقوق اقشار مختلف جامعه از جمله خانواده؛
۱۷. برخورد با ناهنجاری های اجتماعی و رعایت حدود الهی در مقابله با آن؛

۱۸. توجه به گسترش آبادانی و اصلاح بافت شهری؛
۱۹. سیره اجتماعی ائمه علیهم السلام با یاران و اصحاب؛
۲۰. تشویق به برپایی مجالس بحث و مناظره علمی؛
۲۱. تشویق به عمل گرایی در امور دینی و اجتماعی؛
۲۲. تشویق به علم آموزی؛
۲۳. تشویق به خوداتکایی در امور اقتصادی و تولید گر بودن.

منابع

منبع اصلی:

رفتارشناسی اجتماعی امامان در دوره عباسیان، طیبه سلیمان.

منابع فرعی:

۱. الحیاه، محمدرضا حکیمی؛
۲. موسوعه الرسول المصطفی صلی الله علیه و آله وسلم، محمدرضا انصاری؛
۳. خاتم پیامبران صلی الله علیه و آله وسلم، محمد ابو زهره؛
۴. فقه السیره النبویه صلی الله علیه و آله وسلم، نجاح الطائی؛
۵. سنن النبی صلی الله علیه و آله وسلم، کاظم مدیر شانه چی؛
۶. سیره معصومان علیه السلام، محسن الامین.

سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش نیاز		شیوه ارزشیابی	
سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام		نظری	عملی			حضوری	نیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	شفاغلی
		*		۲	۳۲	*					*	*	*

اهداف

شناخت سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام و تلاش در جهت رشد فرهنگ سیاسی جامعه بر اساس الگوی رفتاری ایشان.

سرفصل‌ها

۱. کلیات، مفاهیم و منابع؛
۲. سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام در امور داخلی؛
۳. با حاکمان محلی و مرکزی، مشاوره و راهنمایی، نصیحت و هجرت:
 - سکوت و عدم مخالفت علنی؛
 - نفی آشوب‌های اجتماعی و تلاش در جهت ایجاد آرامش در جامعه؛
 - پذیرش منصب اداری از سوی خود و اصحاب؛
 - برقراری ارتباط نسبی با حاکمان؛
 - برخورد با کارگزاران حکومتی؛
 - نفوذ در دستگاه حاکم از طریق مهره گذاری در دستگاه حاکم و جذب نیرو از اردوی مخالف؛
 - دسته‌ها و گروه‌های فشار (همچون قبایل تأثیر گذار بر سیاست‌های جامعه)؛
 - حمایت از حرکت‌های نهی از منکری، نفی حرکت‌های غیر دینی و یا گروه‌های مخالف شیعه؛
 - توجه به اصل عدالت و حفظ حدود الهی.
۴. سیره سیاسی ائمه علیهم السلام در امور خارجی؛
۵. توجه به اصل حسن هم‌جواری و پیشگامی در برقراری ارتباط (اعزام سفیر به قدرت‌های زمان پیامبر اسلام):
 - بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در دیگر دولت‌ها (مانند بهره‌گیری از ظرفیت نجاشی در بحث هجرت و ...)

- توجه به انتقال صنعت از خارج مرزها به داخل آن؛
- سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام در برخوردهای نظامی؛
- رعایت اصل عدم سلطه باطل، تقدم مذاکره بر جنگ و پیش دستی در برخورد با نقاط آشوب؛
- توجه به کاهش حداکثری آسیب به قبایل ساکن در مناطق نبرد و جلب نظر و حمایت آن‌ها؛
- حفظ شأن انسانی دشمن در حال جنگ یا اسارت؛
- تمرکز بر جذب نیروی نظامی از سوی قبایل و گروه‌های بومی؛
- مقابله با خشونت‌های افسارگسیخته.

منابع

منبع اصلی:

انسان ۲۵۰ ساله، مقام معظم رهبری مدظله العالی.

فرعی:

۱. سیاست حکمت و حکومت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم، حمیدرضا مطهری؛
۲. رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم و مدیریت تنش‌های مدینه، حسین قاضی خانی؛
۳. سیره نبوی صلی الله علیه و آله وسلم «منطق عملی»، مصطفی دلشاد تهرانی؛
۴. سیره سیاسی معصومان علیهم السلام در عصر حاکمیت جور، محمد ملک‌زاده؛
۵. سیره سیاسی پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم، جمعی از محققان؛
۶. الحیاه السیاسه الامام حسن علیه السلام، سیدجعفر مرتضی؛
۷. الحیاه السیاسه الامام الرضا علیه السلام، سیدجعفر مرتضی؛
۸. حیاه السیاسه الامام الجواد علیه السلام، سیدجعفر مرتضی؛
۹. بررسی و مقایسه سیره سیاسی و اقتصادی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم، و سه خلیفه نخستین، حسن زارع؛
۱۰. سیره سیاسی اجتماعی و حیانی، محمدحسین الهی زاده؛
۱۱. تربیت سیاسی، محمدحسین الهی زاده.

سیره اقتصادی اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعته	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
سیره اقتصادی اهل بیت علیهم السلام			تئوری	عملی	۲		خوبی	بسیار خوبی	خیلی خوبی	مختصر	دارد	ندارد	آسان	متوسط	سخت	
			*				*					*	*	*	*	*

اهداف

شناخت سیره اقتصادی اهل بیت علیهم السلام و تلاش در جهت اجرا سازی الگوی اقتصاد دینی.

سر فصل ها

۱. کلیات، مفاهیم و منابع؛
۲. مقابله های اقتصادی با مسلمانان از سوی دشمنان؛
۳. جایگاه اقتصاد در اندیشه مدیریتی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم، اولین حرکت های اقتصادی در جهان اسلام؛
۴. عناصر اقتصادی و جایگاه و اهمیت هر یک در اندیشه اهل بیت علیهم السلام (پول، بازار، معامله، تجارت، قوانین و ...)
۵. اقتصاد و نقش آن در گسترش اخلاق از نظر اهل بیت علیهم السلام؛
۶. رابطه شکوفایی اقتصادی و عدالت اجتماعی در اندیشه اهل بیت علیهم السلام؛
۷. نقش روابط اقتصادی در گسترش و تبلیغ دین؛
۸. رابطه فعالیت های اقتصادی و زهد اسلامی در اندیشه اهل بیت علیهم السلام؛
۹. دیدگاه اهل بیت علیهم السلام در خصوص پدیده فقر مالی و آشنایی با فعالیت های اقتصادی اهل بیت علیهم السلام؛
۱۰. ثروت مادی و نوع بهره گیری از مواهب اقتصادی در منظومه فکری اهل بیت علیهم السلام؛
۱۱. جایگاه مشاغل مختلف و نوع تقسیم بندی آنها در اندیشه اهل بیت علیهم السلام.

اصلی:

۱. فقر و غنا، محمدرضا حکیمی؛

۲. جزوه استاد.

فرعی:

۱. سیره اقتصادی امام علیه السلام، سیدرضا حسینی؛

۲. آسیب شناسی اخلاق اقتصادی در اندیشه و سیره امام علی علیه السلام با تأکید بر نهج البلاغه،

طاهره پهلوان فر؛

۳. بررسی و مقایسه سیره سیاسی و اقتصادی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم و سه خلیفه نخستین، حسن زارع؛

۴. تجلی قرآن در سیره اقتصادی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم، مریم مؤمن عنبران؛

۵. روش شناسی محرومیت زدایی در سیره اقتصادی امام علی علیه السلام، سمانه محمدی؛

۶. درس نامه تربیت اقتصادی، محمدحسین الهی زاده.

سیره فرهنگی اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
سیره فرهنگی اهل بیت علیهم السلام		تفکی	تجرب	۲	۳۲	حضوری	پنانه حضوری	فهر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	آزمای	شماره	تجرب	*
						*						*	*	*	*

اهداف

شناخت سیره فرهنگی اهل بیت علیهم السلام و تلاش در جهت اجرای الگوی فرهنگ دینی در جامعه.

سر فصل ها

۱. کلیات، مفاهیم و منابع (تعریف فرهنگ و جایگاه آن، تقسیم بندی، منبع شناسی)؛
۲. نقش فرهنگ دینی در رشد اجتماعی جامعه اسلامی؛
۳. معرفی عناصر فرهنگی در آموزه های اسلامی و کارکردهای هر یک؛
۴. تلاش های اهل بیت علیهم السلام در گسترش فرهنگ دینی و اجتماعی اسلام (معرفی، آموزش، تبلیغ، الگوسازی، اصلاح و انحراف زدایی)؛
۵. مهم ترین دشمنان فرهنگی اسلام در زمان هر یک از اهل بیت علیهم السلام (عصبیت جاهلی، بت پرستی، یهود، مسیحیت، صوفیه، غالیان، اصحاب قدرت، فرهنگ های وارداتی و ...)
۶. شیوه تقابل اهل بیت علیهم السلام با فرهنگ های غیر دینی (معرفی، مقابله، مناظره، جذب، طرد، تربیت نیرو و ...)
۷. دیدگاه اهل بیت علیهم السلام نسبت به فرهنگ های قومی، محلی و خورده فرهنگ های اجتماعی؛
۸. تلاش های فرهنگی تمدن ساز اهل بیت علیهم السلام.

منابع

منابع اصلی:

۱. تهاجم فرهنگی مقام معظم رهبری ^{مدظله العالی}؛
۲. جزوه و یا پاورپوینت استاد.

منابع فرعی:

۱. دانشنامه امام علی علیه السلام، علی اکبر رشاد، محمد محمدی ری شهری؛
۲. موسوعه امام علی علیه السلام، محمد محمدی ری شهری؛
۳. الخصائص الحسنيه علیه السلام، شیخ جعفر شوشتری؛
۴. دانشنامه امام حسین علیه السلام، محمد محمدی ری شهری؛
۵. موسوعه الامام جعفر الصادق علیه السلام، هشام قطیط؛
۶. موسوعه الامام الرضا علیه السلام، محمد حسینی قزوینی؛
۷. موسوعه الامام الجواد علیه السلام، ابوالقاسم خزعلی؛
۸. موسوعه الامام الهادی علیه السلام، ابوالقاسم الخزعلی؛
۹. موسوعه امام الحسن العسکری علیه السلام، ابوالقاسم خزعلی.

سیره خانوادگی اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس		نوع درس		نقد و نظر	تعداد ساعته	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
سیره خانوادگی اهل بیت علیهم السلام		تجربی	مکتبی	*	۲	*	خوبی	بی‌خوبی	بی‌خوبی	*	*	*	تجربی	مکتبی	تجربی

اهداف

شناخت سیره خانوادگی اهل بیت علیهم السلام و تلاش در جهت اجراسازی الگوی خانواده دینی.

سرفصل‌ها

۱. کلیات، مفاهیم و منابع؛
۲. اهمیت تشکیل خانواده، اهمیت فرزند آوری، خانواده و جنسیت فرزندان؛
۳. خانواده و رعایت حقوق دینی و انسانی تمامی اعضا، خانواده و تربیت اخلاقی و دینی، خانواده و تعلیم و تعلم؛
۴. خانواده و رعایت رفتارهای صحیح اجتماعی؛
۵. خانواده و نوع دوستی اجتماعی (میهمان‌داری، کمک به محتاجان، آزادسازی بندگان، تقسیم اموال، وقف و ...)؛
۶. خانواده و حضور در فعالیت‌های دینی و اجتماعی، خانواده و تقسیم کار، خانواده و فعالیت‌های اقتصادی؛
۷. خانواده و آینده‌نگری (ذکر اخبار از آینده و تعالیم خاص برخی فرزندان).

منابع

اصلی:

۱. نظام خانواده، حسین انصاریان؛
۲. جزوه استاد.

فرعی:

۱. سیره معصومان علیهم السلام، محسن الامین؛
۲. دانشنامه امام علی علیه السلام، علی اکبر رشاد؛
۳. موسوعه امام علی علیه السلام؛

۴. الخصائص الحسنيه عليه السلام، شیخ جعفر شوشتری؛
۵. دانشنامه امام حسین علیه السلام، محمد محمدی ری شهری؛
۶. موسوعه الامام جعفر الصادق علیه السلام، هشام قطیط؛
۷. موسوعه الامام الرضا علیه السلام، محمد حسینی قزوینی؛
۸. مدیریت اقتصادی خانواده در سیره رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم سمانه عباسی خالنجیری؛
۹. سیره تربیتی و اخلاقی پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم و اهل بیت علیهم السلام در خانه و خانواده، اسدالله طوسی؛
۱۰. سبک زندگی بر اساس رساله حقوق امام سجاد علیه السلام، مهدی مقامی.

سیره علمی اهل البیت علیه السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد زنگ	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
سیره علمی اهل بیت علیهم السلام		تجربی	تفصیلی	۲	۳۲	مذهبی	مذهبی	مذهبی	مذهبی	مذهبی	مذهبی	مذهبی	مذهبی	مذهبی
		*				*							*	*

اهداف

شناخت سیره علمی اهل بیت علیهم السلام، و الگوگیری از تلاش های علمی آنان و حرکت در جهت اجرایی ساختن آن در جامعه.

سرفصل ها

۱. کلیات، مفاهیم و منابع؛
۲. تشویق به علم آموزی و احترام به صاحبان علم، پایه گذاری برخی علوم، برگزاری جلسات علمی، سبک و الگوی آموزشی ائمه علیهم السلام؛
۳. مدیریت آموزش و تعلیم و تعلم، انواع شیوه های تدریس (کتابت، املاء سماع و ...)
۴. مواد آموزشی، متون آموزشی، آموزش های مستقیم و غیرمستقیم، نهادها و مراکز آموزشی؛
۵. برگزاری جلسات مناظره میان اصحاب و مخالفان؛
۶. شرکت در مناظره با ارباب اندیشه؛
۷. ترغیب اصحاب به انجام فعالیت های علمی در محافل عمومی؛
۸. اعزام علما به شهرها و مراکز مختلف و ارجاع مردم به عالمان محلی معتبر؛
۹. تشویق به اجتهاد و تفکر، پرسشگری عالمانه و ملاحظه زمان و مکان در پاسخ و تشویق به تطبیق احکام با قرآن؛
۱۰. تشویق به کتابت و نشر علم، مقابله با علوم غیرضروری، تشویق به نوآوری علمی و تولید علم.

منابع اصلی:

۱. مبانی و روش اندیشه علمی امام صادق علیه السلام، زیر نظر احمد پاکتچی؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. نگاهی به سیره آموزشی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، احمد کریمیان؛
۲. سیره علمی و عملی امام صادق علیه السلام، اکبر بابایی؛
۳. خصائص الرضویه آموزه‌هایی از سیره علمی و عملی امام رضا علیه السلام، محمدعلی قائمی؛
۴. خورشید دو آسمان پرتوی از سیره علمی و عملی امام رضا علیه السلام، صادق رزاقی؛
۵. روش مناظره علمی در سیره آموزشی امامان معصوم علیهم السلام، سیدحسن هاشمی اردکانی؛
۶. سیره علمی و عملی امام سجاد علیه السلام، ابراهیم بابایی؛
۷. سیره اخلاقی سیاسی و علمی امام سجاد علیه السلام، مهری رجبی؛
۸. سیره آموزشی و تربیتی امام علی علیه السلام، زهرا احمدی نسب؛
۹. روش‌شناسی مطالعات حوزه فلسفه علمی بر اساس آموزه‌های مکتب امام صادق علیه السلام، رضا محمدزاده.

سیره اخلاقی تربیتی اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد احوال	تعداد احادیث	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
سیره اخلاقی تربیتی اهل بیت علیهم السلام		تجربی	علمی	۲	۳۲	حضوری	بهره‌فخوری	غیرحضوری	مجازی	داد	نداد	مربی	تلفیقی	تجربی
		*				*					*	*	*	*

اهداف

شناخت سیره اهل بیت علیهم السلام در امور اخلاقی و دستیابی به الگوی اخلاقی در جهت رشد فردی و اجتماعی.

سرفصل‌ها

۱. کلیات، مفاهیم و منابع؛

۲. اخلاق فردی:

■ رعایت آداب در تمامی کارهای شخصی از جمله خوابیدن، راه رفتن، نگاه کردن، خوردن، سخن گفتن و ... زهد و ساده‌زیستی و بی‌توجهی به جذابیت‌های دنیوی، آراستگی ظاهر و نظم و انضباط در امور شخصی و توجه خاص به عبادت به عنوان یک برنامه اصلی روز.

۳. اخلاق خانوادگی:

■ رفتار شایسته با تمامی اعضای خانواده (همسر، فرزند، غلام و خدمتکار)، توجه به اولویت‌های تربیتی فرزندان؛

■ برخورد اصلاحی با تخلفات اعضای خانواده، همکاری در امور منزل، تلاش در جهت رفع مشکلات خانواده و فامیل.

۴. اخلاق اجتماعی:

■ فرهنگ‌سازی عبادت در جامعه؛

■ رعایت حدود اخلاقی حتی در سخت‌ترین موقعیت‌ها همچون جنگ، اسارت، زندان و ... همچنین رعایت اخلاق در برخورد با مخالفان؛

■ حفظ حرمت‌ها اعم از اشخاص، مکان‌ها (مکه، مدینه، قبور مؤمنان و ...) زمان‌ها (ماه‌های حرام، ایام محرم و ...)؛

■ توجه به مستمندان و نیازمندان و حفظ عزت نفس آنان، گسترش فرهنگ مهربانی و ایثار در جامعه.

منابع

منابع اصلی:

۱. جامع السعادات، ملا محمد مهدی نراقی؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. معراج السعاده، ملا احمد نراقی؛
۲. سیره معصومان علیهم السلام، محسن الامین؛
۳. سنن النبی صلی الله علیه و آله وسلم، علامه طباطبائی (سیره اخلاقی)؛
۴. کشف الغمه، علی بن عیسی اربلی؛
۵. الارشاد، شیخ مفید؛
۶. سیره اخلاقی سیاسی و علمی امام رضا علیه السلام، رضا آمو؛
۷. درس نامه تربیت فطری، محمد حسین الهی زاده.

سیره عبادی اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز				شیوه ارزشیابی	
سیره عبادی اهل بیت علیهم السلام		تئوری	عملی			مختصر	معمول	معمول	مختصر	دارد	ندارد	معمول	مختصر	تئوری	عملی
		*		۲	۳۲	*					*	*	*	*	*

اهداف

شناخت سیره اهل بیت علیهم السلام در امور عبادی و دستیابی به الگوی جامع در جهت رشد معنوی فردی و اجتماعی.

سر فصل ها

۱. کلیات، مفاهیم و منابع:

- تعاریف: تعریف سیره، عبادت، معبود و...
- جایگاه عبادت در تعالیم اسلامی، انواع عبادات فردی و اجتماعی در فرهنگ اسلامی؛
- قرائت قرآن (استدامت هر روزه، تأمل، صوت خوش، با طهارت و...).
- ۲. نماز (با توجه، خشوع فراوان، اول وقت، جماعت، با تمامی مستحبات ممکنه، کثرت در تعداد و...)
- ۳. روزه (توجه به اعمال سحر و افطار، تغذیه، اعمال عبادی مخصوص، روزه های خاص و...)
- ۴. دعا (موضوعات دعا، آموزش دعا، شیوه اجرای دعا، مواقع دعا، مکان های دعا و...)
- ۵. حج (نحوه حرکت به سمت حج، نحوه اجرای اعمال، ادعیه هنگام اعمال، توجه به اماکن مقدسه، تعامل با مردم و...)
- ۶. صدقات (پنهانی، نیت خالص، اقدام شخصی، فرهنگ سازی، تشویق و...).

منابع

منابع اصلی:

۱. اصول مشترک در سیره عبادی اهل بیت علیهم السلام، سیدسبطین عباس رضوی؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. بررسی و تحلیل سیره عبادی و اخلاقی امام حسین علیه السلام، هدایت خالو محمدی؛
۲. تحلیل سیره عبادی امامین عسکریین علیهم السلام، سمیه منتظر؛
۳. تحلیل قرآنی روایی سیره عبادی و اخلاقی امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف، مصطفی صفار؛
۴. تحلیل قرآنی سیره اخلاقی و عبادی امام باقر علیه السلام، ایوب امرایی؛
۵. تحلیل قرآنی سیره عبادی اخلاقی امام صادق علیه السلام، مریم نظری؛
۶. درآمدی بر سبک بندگی (اعتدال عبادی در سیره معصومان علیهم السلام، کاظم دلیری؛
۷. سیره عبادی امام علی صلی الله علیه وآله وسلم، عباس عزیزی؛
۸. سیره عبادی پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم، فائزه عباسی مزار؛
۹. درسه فی نهج البلاغه، انتصار عدنان عبدالواحد.

روش‌شناسی فهم سیره اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش‌نیاز			شیوه ارزشیابی		
روش‌شناسی فهم سیره اهل بیت علیهم السلام		تجربی	ملمی			مخبر حضوری	مخبر	دارد	نیارد	مخبر	تجربی	ملمی	تجربی	ملمی	تجربی
		*		۲	۳۲	*					*	*	*	*	*

اهداف

آشنایی با روش فهم سیره اهل بیت علیهم السلام.

سر فصل‌ها

۱. کلیات و مفاهیم مفهوم سیره و نقش آن بر سیره‌شناسی، روش‌شناسی تاریخی، شناخت منابع سیره و انواع آن؛
۲. شناخت و بررسی مدل‌های مختلف سیره‌شناسی؛
۳. شناخت و بررسی مکاتب مختلف سیره‌پژوهی؛
۴. بررسی نقش و جایگاه نظریه‌پردازی در سیره‌شناسی؛
۵. بررسی نقش منابع اهل سنت در مطالعات سیره‌شناسی اهل بیت علیهم السلام؛
۶. شناخت ادوار مختلف تاریخ‌نگاری و سیره‌نگاری و تأثیر این دو بر یکدیگر؛
۷. روش رده‌بندی و ارزشیابی اطلاعات؛
۸. شناخت علوم جانبی و دخیل در فهم سیره، بررسی تأثیر جغرافیای تاریخی بر سیره‌شناسی؛
۹. شناخت ادوار مختلف تاریخ اسلام در دوره حضور، شناخت نسل‌ها و طبقات اصحاب سیره پژوه؛
۱۰. بررسی تأثیر علوم عقلی و برهانی در نوع سیره‌شناسی اهل بیت علیهم السلام.

منابع

منابع اصلی:

۱. روش‌شناسی تاریخ، احمد پاکتچی؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. اسلام و مقتضیات زمان، شهید مطهری رحمه الله علیه؛
۲. سیری در نهج البلاغه، شهید مطهری رحمه الله علیه؛
۳. انسان کامل، شهید مطهری رحمه الله علیه؛
۴. سیری در سیره نبوی صلی الله علیه و آله وسلم، شهید مطهری رحمه الله علیه؛
۵. روش شناسی مطالعات دینی، احد فرامرز قراملکی؛
۶. مناقب آل ایطالب، ابن شهر آشوب؛
۷. سیر اعلام النبلاء، ذهبی؛
۸. درس نامه تدبر در سیره مبانی و مبادی، محمد حسین الهی زاده.

قرآن، حدیث و اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
قرآن، حدیث و اهل بیت علیهم السلام	تفصیلی	تفصیلی	تفصیلی	۲	۳۲	حضوری	تدریس حضوری	غیر حضوری	مختلبی	دارد	ندارد	نمی	تجزیه	تجزیه
						*					*	*	*	*

اهداف

بررسی خاستگاه‌های قرآنی و حدیثی اهل بیت علیهم السلام.

سرفصل‌ها

۱. کلیات، مفاهیم و منابع؛
۲. مفاهیم اساسی و مباحث مقدماتی (اهل بیت علیهم السلام، شیعه، تفسیر، بطن، تأویل، تطبیق، جری و...؛
۳. کتابشناسی منابع تفسیر روایی، متون حدیثی شیعه و اهل سنت منابع کلامی و فقهی تواریخ روایی و...؛
۴. نقش و جایگاه اهل بیت علیهم السلام در نگارش و تفسیر قرآن، تأسیس و گسترش علوم قرآنی؛
۵. جایگاه قرآن به عنوان یک منبع در استنادات علمی و رفتارهای اجتماعی اهل بیت علیهم السلام؛
۶. طبقه‌بندی آیات درباره اهل بیت علیهم السلام؛
۷. بررسی آیات مورد استناد اهل بیت علیهم السلام و شیعیان در مباحث مختلف؛
۸. نقش و جایگاه اهل بیت علیهم السلام در گسترش احادیث پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و معارف اسلامی؛
۹. طبقه‌بندی روایات اهل بیت علیهم السلام؛
۱۰. نقش اهل بیت علیهم السلام در گسترش علوم حدیث و پاک‌سازی روایات از انحرافات، نقش و تأثیر روایات اهل بیت علیهم السلام بر متون حدیثی اهل سنت؛
۱۱. نحوه مقابله با احادیث اهل بیت علیهم السلام از سوی مخالفان مکتب اهل بیت علیهم السلام.

منابع اصلی:

۱. روش شناسی اهل بیت علیهم السلام در تفسیر تأویل و تطبیق آن، حسین تقوی؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. منابع تفسیری شیعه و اهل سنت به ویژه تفاسیر روایی مثل نور الثقلین، البرهان سیدهاشم بحرانی، صافی، ملا محسن فیض کاشانی، تفسیر قمی، علی ابن ابراهیم قمی، تفسیر عیاشی، محمد بن مسعود عیاشی و...؛
۲. مجامع روایی اولیه و ثانویه شیعه و اهل سنت مانند: الغدير، علامه امینی، صفات الشیعه، شیخ صدوق، معالم المدرستین، سیدمرتضی عسکری؛
۳. منابع کلامی نقلی مانند: الفین، علامه حلی، العمدہ و الوحی المبین، ابن بطریق، الشافی، سیدمرتضی، کشف الغمه، علی ابن عیسی اربلی؛
۴. متون تاریخی متقدم به ویژه تواریخ روایی مثل الامامه والسیاسه، ابن قتیبه دینوری؛
۵. ولایت و امامت در قرآن، مهدی مقامی.

اعتبارشناسی منابع و متون تاریخی اسلام و شیعه

عنوان درس		نوع درس		مقارن و آثار	تعداد اسامی	شیوه اجرا				پیش نیاز				شیوه ارزشیابی	
تجربی	تفصیلی	تجربی	تفصیلی	تجربی	تفصیلی	تجربی	تفصیلی	تجربی	تفصیلی	تجربی	تفصیلی	تجربی	تفصیلی	تجربی	تفصیلی
اعتبارشناسی منابع و متون تاریخی اسلام و شیعه				*	۳۲	*					*	*	*	*	*

اهداف

شناخت تحلیلی و انتقادی مهم ترین گونه های منابع تاریخی اسلام و شیعه.

سرفصل ها

۱. مفاهیم و کلیات تاریخ نگاری؛
۲. محورها و ملاک های نقد و بررسی آثار تاریخی؛
۳. روش های نقد (ادبی، هرمنوتیک، زبانشناسی و ...)
۴. نقد و بررسی کتب سیره و مغازی، نقد و بررسی کتب فتوح؛
۵. نقد و بررسی مقاتل نگاری قرون نخستین اسلامی؛
۶. نقد و بررسی کتب طبقات؛
۷. نقد و بررسی تواریخ محلی و فرهنگنامه های تاریخی؛
۸. نقد و بررسی تذکره ها و شرح حال نگاری و دایره المعارف های شیعی؛
۹. نقد و بررسی کتب مالیه مسلمین؛
۱۰. نقد و بررسی تواریخ عمومی نظیر، یعقوبی، مسعودی، ابن مسکویه، مقدسی، طبری و ابن اثیر؛
۱۱. نقد و بررسی مکاتب تاریخ نگاری مسلمانان با تأکید بر تشیع؛
۱۲. نقد و بررسی منابع حدیثی شیعی متقدم و متأخر.

منابع

منابع اصلی:

۱. منابع تاریخ اسلام، رسول جعفریان؛
۲. تاریخ نگاری در اسلام، هادی عالم زاده؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. علم تاریخ در گستره تمدن اسلامی، صادق آینه‌وند؛
۲. فی نشاه علم التاریخ، عبدالعزیز الدوری؛
۳. المغازی الاولى و مولفوها، یوزف هوروویتس.

آشنایی با حدیث، رجال و درایه و کاربرد آن در تاریخ و سیره

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش‌نیاز				شیوه ارزشیابی			
آشنایی با حدیث، رجال و درایه و کاربرد آن در تاریخ و سیره		نظری	عملی			حضور	زیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تلفظی	تفصیلی	تجزیه و		
		*		۲	۳۲	*						*	*	*	*		

اهداف

شناخت اسناد و متون رجالی و حدیثی و چگونگی بهره‌گیری از آن در تاریخ.

سرفصل

۱. کلیات، مفاهیم و منابع (آشنایی با هندسه علوم حدیث، تاریخ، رجال، درایه، فقه الحدیث و مبانی حجیت حدیث در علوم با تکیه بر تاریخ)؛
۲. دانش حدیث (آشنایی با اصطلاحات رایج):
 - دانش‌های مقدماتی در فهم حدیث (ادبیات، کلام، تفسیر، تاریخ، فرق و مذاهب، علوم قرآنی، رجال، درایه و ...)
 - ضوابط فهم حدیث (شناخت انواع روایات، ساختار شناسی فهم حدیث، سیاق شناسی، انواع متون روایی و ...).
 - ۳. دانش درایه (آشنایی با اصطلاحات درایه، متن، سند، تحمل حدیث، صحابه، تابعین و ...):
 - سیر تدوین حدیث، اصطلاحات حدیث (متواتر و اقسام آن، آحاد، اقسام چهارگانه حدیث و ...)
 - حجیت اخبار آحاد، شرایط راوی، الفاظ توثیق و جرح، تقطیع حدیث، طرق تحمل حدیث و ...).
 - ۴. دانش رجال، تعریف کاربرد و وظایف، آشنایی با منابع رجال شیعه، اصول اولیه، اصول ثانویه، جوامع رجالی و کتب تحقیقی؛
 - ۵. آشنایی با منابع رجال اهل سنت، معرفه الصحابه، طبقات، جرح و تعدیل، ثقات، ضعفا، جوامع روایی، رجال مفرد و تاریخ علمی.

منابع اصلی:

۱. کلیات علم رجال، جعفر سبحانی؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. اختیار معرفه الرجال، شیخ طوسی؛
۲. رجال نجاشی، احمد بن علی نجاشی؛
۳. رجال شیخ طوسی؛
۴. بدایه الدرايه، شهيد ثانی؛
۵. الوجيزه فی علم الدرايه، شیخ بهایی؛
۶. نهايه الدرايه، سيد حسن صدر؛
۷. جامع الرواه، محمد بن علی اردبیلی؛
۸. الرعايه فی علم الدرايه، شهيد ثانی.

تاریخ اصحاب اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
تاریخ اصحاب اهل بیت علیهم السلام		تئوری	عملی			حضور	حضور	حضور	حضور	دارد	ندارد	آزمایش	تجزیه و تحلیل	آزمایش
		*		۴	۶۴	*					*	*	*	*

اهداف

آشنایی با اصحاب اهل بیت علیهم السلام و نقش تاریخی آنان در گسترش اندیشه شیعی.

سر فصل ها

۱. کلیات و مفاهیم (معنای لغوی و اصطلاحی صحابه، مفهوم باب، اصحاب خاص، شرطه الخمیس، اصحاب اجماع و کیل)؛
۲. نقش صحابه در تشریع؛
۳. نقش اصحاب اهل بیت علیهم السلام در پیشگامی علوم؛
۴. نقش اصحاب اهل بیت علیهم السلام در برپایی قیام های اجتماعی؛
۵. نقش اصحاب اهل بیت علیهم السلام در معرفی شیعه به عنوان یک مکتب و ترویج آن و تقابل با انحرافات؛
۶. نقش اصحاب اهل بیت علیهم السلام در مدیریت جامعه شیعی (وکیل، نماینده، سفیر، فقیه و ...)؛
۷. اصحاب پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم:

■ مهاجران و انصار؛

■ راویان، اصحاب خاص (امیر المؤمنین علیه السلام، سلمان، ابوذر، عمار، حمزه و ...)؛

۸. اصحاب امیر المؤمنین علیه السلام:

■ راویان، اصحاب خاص (مغداد، سلمان، ابوذر، عمار، حذیفه یمان و ...)

■ اصحاب سیاسی (شیعیان علوی در برابر شیعیان عثمانی)

۹. اصحاب فاطمه زهرا علیه السلام؛

■ اصحاب خاص (فضه)؛

۱۰. اصحاب امام حسن علیه السلام؛

■ راویان، اصحاب خاص (رشید هجری، میثم تمار، حجر بن عدی و ...)

۱۱. اصحاب امام حسين عليه السلام؛

■ راویان، اصحاب خاص (حبیب بن مظاهر، میثم تمار، سلیمان صرد و ...)؛

۱۲. اصحاب امام سجاده عليه السلام؛

■ راویان، اصحاب خاص (ابو خالد کابلی، یحیی بن ام طویل، ابان بن تغلب، ابو حمزه

ثمالی و ...)؛

۱۳. اصحاب امام باقر عليه السلام، اصحاب خاص (جابر بن یزید جعفی، زراره، محمد بن مسلم و ...) راویان؛

۱۴. اصحاب امام صادق عليه السلام؛

■ راویان، اصحاب خاص (مفضل بن عمر، هشام بن حکم، مومن طاق، زراره، محمد بن

مسلم، جمیل بن دراج، معلی بن خنیس و ...)؛

۱۵. اصحاب امام کاظم عليه السلام؛

■ راویان، اصحاب خاص (مفضل بن عمر، علی بن یقطين، علی بن ابی حمزه بطائنی، محمد

بن ابی عمیر، هشام بن حکم، یونس بن عبدالرحمن و ...)؛

۱۶. اصحاب امام رضا عليه السلام؛

■ راویان، اصحاب خاص (حسن بن علی بن زیاد الوشاء، زکریا بن آدم، صفوان بن یحیی،

محمد بن اسماعیل بن بزیع، اباصلت هروی و ...)؛

۱۷. اصحاب امام جواد عليه السلام؛

■ راویان، اصحاب خاص (صفوان بن یحیی، عبدالعظیم حسنی، احمد بن محمد بن ابی نصر

بزنطی، محمد بن سنان، علی بن مهزیار، محمد بن عثمان و حسین بن روح نوبختی و ...)؛

۱۸. اصحاب امام هادی عليه السلام؛

■ راویان، اصحاب خاص (ایوب بن نوح، فضل بن شاذان، عبدالعظیم حسنی، حسین بن

سعید اهوازی، عثمان بن سعید، محمد بن عثمان و حسین بن روح نوبختی و ...)؛

۱۹. اصحاب امام حسن عسکری عليه السلام؛

■ راویان، اصحاب خاص (احمد بن ابراهیم، فضل بن شاذان، علی بن ریان، عثمان بن سعید،

محمد بن عثمان و حسین بن روح نوبختی و ...)؛

۲۰. اصحاب امام زمان عليه السلام؛

■ نواب اربعه.

منابع اصلی:

۱. رازداران حریم اهل بیت علیهم السلام، جواد سلیمانی؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. رجال طوسی؛
۲. معجم رجال الحديث، سید ابوالقاسم خویی؛
۳. الفهرست، ابن ندیم؛
۴. الذریعه، آقابزرگ تهرانی؛
۵. اعیان الشیعه، محسن امین؛
۶. مقاتل الطالبیین، ابوالفرج اصفهانی؛
۷. اصحاب ایرانی ائمه علیهم السلام، سید حسن قریشی؛
۸. تاریخ زندگی اصحاب ایرانی تبار اهل بیت علیهم السلام، رضا پیر علیا.

اهل بیت علیهم السلام در آثار مستشرقان

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد جلسات	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
اهل بیت علیهم السلام در آثار مستشرقان			تئوری	عملی			حضوری	غیرحضوری	مجازی	دارد	ندارد	آزمایی	تجربی	تفصیلی	تجزیه‌ای	
			*		۲	۳۲	*					*		*	*	*

۸۰

اهداف

آشنایی با دیدگاه مستشرقان نسبت به اهل بیت علیهم السلام و نقد آن.

سر فصل ها

۱. کلیات (تعریف مستشرق، تاریخچه اصطلاح، محدوده جغرافیایی استشرق، ادوار استشرق، مهم ترین مراکز استشرق و ...)
۲. تاریخچه مطالعات مستشرقان درباره تشیع و عقاید آن؛
۳. بررسی منابع تحقیقاتی خاورشناسان در باب اهل بیت علیهم السلام؛
۴. موضوعات مطرح درباره اهل بیت علیهم السلام از نگاه مستشرقان (امی بودن پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم، وحی، زندگینامه ائمه علیهم السلام، خلافت، امامت، عصمت، علم غیب، عاشورا، عزاداری و ...)
۵. چهره اهل بیت علیهم السلام در آثار مستشرقان؛
۶. مستشرقان و منابع شیعی (میزان آشنایی و ترجمه یا شرح منابع شیعی در علوم مختلف)؛
۷. آشنایی و نقد نگاه های مستشرقان درباره اهل بیت علیهم السلام.

منابع

منابع اصلی:

۱. تصویر امامان شیعه در دایره المعارف اسلام، محمود تقی زاده داوری؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. تصویر شیعه در دایره المعارف امریکانا، محمود تقی زاده داوری؛
۲. نخستین اندیشه های شیعی، ارزینا آر لالانی؛

۳. جانشینی محمد صلی الله علیه وآله وسلم، ویلفرد مادلونگ؛

۴. آشنایی با استشرق و اسلام شناسان غربی، محمد حسن زمانی؛

۵. دوره شکل گیری دوازده امامی، آندروجی نیومن؛

۶. تشیع، هاینس هالم.

تاریخ تشیع

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
تاریخ تشیع			نظری	عملی			حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	آزمایی	تجزیه و تحلیل	تجزیه و تحلیل	تجزیه و تحلیل	تجزیه و تحلیل
			*		۲	۳۲	*					*	*	*	*	*

اهداف

تبیین و تحلیل زمینه‌های پیدایش و عوامل گسترش و پایداری تشیع و فرقه‌های شیعی.

سرفصل‌ها

۱. بررسی وضعیت تشیع در دوران خلفا، نقش تشیع در گسترش علوم فرهنگ و تمدن اسلامی، بررسی قیام‌های شیعی در طول تاریخ؛
۲. حکومت‌های شیعی و نقش آنان در گسترش تشیع، روابط شیعه با فرق دیگر اسلامی و خاندان‌های شیعی در تاریخ اسلام؛
۳. پیشوایان و اندیشمندان شیعی و آثار آنان؛
۴. نقش قبایل شیعی در گسترش تشیع.

منابع

منابع اصلی:

۱. درس‌نامه تاریخ تشیع، غلامحسین محرمی؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. تأسیس الشیعه العلوم الاسلام، سیدحسن الصدر؛
۲. تاریخ تشیع در ایران، رسول جعفریان؛
۳. مبارزات شیعیان در دروه نخست خلافت عباسیان، سمیره مختار لیشی؛
۴. افق‌های تازه در تاریخ تشیع بر اساس کتاب معجم اعلام الشیعه، رسول جعفریان؛
۵. تاریخ تشیع، سیداحمد رضا خضری؛

۶. خاستگاه تشیع و پیدایش فرقه‌های شیعی در عصر امامان، علی آقا نوری؛
۷. مکتب در فرایند تکامل، سید حسین مدرسی؛
۸. گزیده کتاب‌شناسی تاریخ تشیع، مصطفی صادقی، حامد قرائتی.

فلسفه سیاسی شیعه

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی	
فلسفه سیاسی شیعه		تقریری	عملی			حضور	پیمانه حضوری	خبر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	آنها	تجزیه و تحلیل	تجربه
		*		۲	۳۲	*					*	*	*	*

اهداف

بررسی و آشنایی با فلسفه سیاسی شیعه و نقش آن در شناخت اندیشه‌های مختلف شیعی در امور سیاسی.

سر فصل‌ها

۱. کلیات و مفاهیم (تفاوت میان اندیشه سیاسی، نظریه سیاسی و فقه سیاسی، فلسفه و کلام سیاسی و دیگر دانش‌های سیاسی نزد اهل بیت علیهم السلام)؛
۲. روش‌شناسی فلسفه سیاسی و منبع‌شناسی فلسفه سیاسی شیعه؛
۳. نسبت سیاست و فلسفه و تشیع؛
۴. ویژگی‌های عقل در فلسفه سیاسی شیعه (عدم تقابل با وحی، کاشف حکم، تقدم عقل نظری بر عملی، غلبه عقل بر میل و رغبت، امکان دستیابی به حقیقت و تمسک به برهان)؛
۵. مسأله مشروعیت و نصب الهی و شرایط رهبر و کارگزاران نظام سیاسی؛
۶. توزیع یا تمرکز قدرت در فلسفه سیاسی شیعه؛
۷. اخلاق و سیاست در فلسفه سیاسی شیعه و تقدم اصل انجام تکلیف بر اصل دستیابی به نتیجه؛
۸. جایگاه نخبگان، بزرگان، اقلیت‌های دینی و غیردینی، زنان و مردم در نظام سیاسی شیعه؛
۹. فلسفه سیاسی شیعه و موضوع مهدویت و انتظار، فلسفه سیاسی شیعه و مردم‌سالاری دینی، فلسفه سیاسی شیعه و مسأله آزادی.

منابع

منابع اصلی:

۱. فلسفه تاریخ شیعی، یحیی عبداللهی؛
۲. فلسفه سیاسی، عبدالحسین خسرو پناه؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان؛
۲. شریعت در آئینه معرفت، عبدالله جوادی آملی؛
۳. اندیشه سیاسی شیعه در عصر ایلخانان، علی خالقی؛
۴. توزیع قدرت در اندیشه سیاسی شیعه، مقایسه‌ای تحلیلی از دو منظر فلسفه سیاسی و فقه سیاسی، صادق حقیقت؛
۵. فلسفه سیاسی شیعه و جامعه مدنی، علیرضا رجایی؛
۶. ادبیات سیاسی تشیع (از نیمه اول قرن اول هجری تا پایان قرن سوم هجری) صادق آئینه‌وند.

اهل بیت علیهم السلام از نگاه فرق اسلامی

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز		شیوه ارزشیابی	
اهل بیت علیهم السلام از نگاه فرق اسلامی		نظری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تجربی
		*		۲	۳۲	*					*	*	*

اهداف

آشنایی با دیدگاه فرق اسلامی در خصوص اهل بیت علیهم السلام و ترسیمى که از ایشان نموده اند.

سرفصل ها

۱. کلیات و مفاهیم (تعریف فرق و نحله و ملل، شناخت دلایل عمده تشکیل فرق و منابع اصلی فرق)؛
۲. موضوعات مطرح (خلافت، امامت، آگاهی از غیب، کرامات، علم، زهد، تقوا، طرق روایی و...)
۳. شیوه برخورد اهل بیت علیهم السلام با فرق (مقابله، مناظره، طرد، لعن، نفی و...)
۴. دیدگاه فرق شیعی در خصوص اهل بیت علیهم السلام؛
۵. کیسانیه، زیدیه، اسماعیلیه، امامیه، فطحیه، صوفیه شیعه و...؛
۶. دیدگاه فرق غیر شیعی؛
۷. شافعی، حنفی، مالکی، حنبلی، صوفیه سنی، غلات و... .

منابع

منابع اصلی:

۱. امامت از دیدگاه فرق مختلف اسلامی، علی نوروزی؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. تاریخ فرق اسلامی، حسین صابری؛
۲. فرق الشیعه، حسن بن موسی نوبختی؛
۳. الفرق بین الفرق، عبدالقاهر بن طاهر بغدادی؛
۴. المقالات و الفرق، سعد بن عبدالله اشعری؛

۵. الملل و النحل، محمد بن عبدالکریم شهرستانی؛

۶. ابحاث الملل و النحل، جعفر سبحانی؛

۷. فرهنگ فرق اسلامی، محمد جواد مشکور، کاظم مدیر شانه چی؛

۸. فرهنگ جامع فرق اسلامی، سید حسن خمینی.

تأثیر اهل بیت علیهم السلام بر جهان اسلام و تاریخ ایران

عنوان درس		نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
تأثیر اهل بیت علیهم السلام بر جهان اسلام و تاریخ ایران		تئوری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مکتبی	دار	ناراد	کتاب	تألیفی	تجرب	
		*		۲	۳۲	*					*	*	*	*	*

اهداف

آشنایی با نقش و تأثیر اهل بیت علیهم السلام بر جهان اسلام و تاریخ ایران.

سرفصل ها

۱. اهل بیت علیهم السلام الگوی جامعه، اهل بیت علیهم السلام، حفظ میراث علمی پیامبر و اسلام، اهل بیت علیهم السلام و گسترش فرهنگ ناب دینی؛
۲. اهل بیت علیهم السلام و تربیت شاگرد، اهل بیت علیهم السلام، تمدن اسلامی، اهل بیت علیهم السلام و مکاتب و نحله های فکری؛
۳. اهل بیت علیهم السلام و پاسخ گویی به مشکلات، معضلات و سؤالات جامعه، اهل بیت علیهم السلام و اعتراض، همکاری با حکومت های اموی و عباسی؛
۴. اهل بیت علیهم السلام و ایرانیان:

- نحوه آشنایی ایرانیان با اهل بیت علیهم السلام؛
- علل گسترش فرهنگ اهل بیت علیهم السلام در میان ایرانیان؛
- نقش ایرانیان در گسترش فرهنگ اهل بیت علیهم السلام؛
- شهرهای شیعه نشین ایران، حکومت های شیعی در ایران.

منابع

منابع اصلی:

۱. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان؛
۲. تدبر در سیره تمدن ساز اهل بیت علیهم السلام، محمدحسین الهی زاده؛
۳. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. نقش معارف اهل بیت علیهم السلام در تمدن اسلامی، سیدحسین مصباح؛
۲. تاریخ تشیع در ایران، رسول جعفریان؛
۳. انوار اهل بیت علیهم السلام در ایران، علی اصغر بامشکی؛
۴. مزارات اهل بیت علیهم السلام در ایران، ایوب حائری؛
۵. اصحاب ایرانی اهل بیت اطهار علیهم السلام، سیدحسن قریشی؛
۶. تاریخ سیاسی شیعیان اثنی عشری در ایران (از ورود مسلمانان به ایران تا تشکیل حکومت صفویه) پروین ترکمنی آذر؛
۷. دولت‌های شیعی در ایران، محمدعلی چلونگر و مسعود شاهمرادی.

سیره انبیا در قرآن و روایات

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
سیره انبیا در قرآن و روایات			تقری	عملی	۲	۳۲	خبرگزاری	بیمه حضوری	فره حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	تجزیه	تجزیه	تجزیه
			*				*					*	*	*	*	*

اهداف

آشنایی با تاریخ و سیره انبیا در قرآن و روایات.

سر فصل ها

۱. کلیات و مفاهیم و منابع؛
۲. جایگاه قرآن در نقل های تاریخی و سیره انبیا؛
۳. خصوصیت قصص قرآنی؛
۴. چهره انبیا در آیات قرآنی (اتصال به وحی، مطیع اوامر الهی، هادی، دارای معجزه، مبشر و منذر، الگوی اجتماعی و ...)
۵. چهره انبیا در روایات اهل بیت علیهم السلام (اتصال به وحی، مطیع اوامر الهی، هادی، دارای معجزه، مبشر و منذر، الگوی اجتماعی، دارای عصمت و ...)
۶. سیره انبیا در قرآن سیره تربیتی، سیره عبادی، سیره اجتماعی، سیره اخلاقی، سیره مدیریتی و سیره خانوادگی؛
۷. سیره انبیا در روایات: سیره تربیتی، سیره عبادی، سیره اجتماعی، سیره اخلاقی، سیره مدیریتی و سیره خانوادگی.

منابع

منابع اصلی:

۱. تاریخ زندگانی انبیا و اهل بیت علیهم السلام، نادر خاکپور؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. سیره نبوی صلی الله علیه وآله وسلم، مصطفی دلشاد تهرانی؛
۲. سیره اخلاقی انبیاء از دیدگاه آیات و روایات، احمد پارساپور؛
۳. تاریخ انبیا از آدم تا خاتم و قصص قرآن، حسین عمادزاده؛
۴. تاریخ انبیا حیات القلوب، محمدباقر مجلسی؛
۵. تاریخ انبیا قصص قرآن، رسولی محلاتی؛
۶. داستان‌های انبیا و تاریخ اسلام در المیزان، سید محمدحسین طباطبائی؛
۷. درس‌نامه سیره تمدن ساز انبیاء، محمدحسین الهی زاده.

مبانی و فلسفه تاریخ

پنوعن دروس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
مبانی و فلسفه تاریخ			تقریری	عملی			حضوری	زیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	آزمایی	تأملی	تجربی	
			*		۲	۳۲	*					*	*	*	*	*

اهداف

آشنایی با نظریه‌ها و مکتب‌های معروف فلسفه تاریخ در اندیشه متفکران مسلمان و غربی.

سرفصل‌ها

۱. کلیات و مفاهیم و منابع؛
۲. تعریف تاریخ؛
۳. قانونمندی تاریخ؛
۴. تطور تاریخ؛
۵. درک مفاهیم تاریخی؛
۶. فلسفه ادواری و خطی تاریخ؛
۷. فلسفه تاریخ از نگاه مورخان اسلامی (با تکیه بر نظریات مسعودی ابن مسکویه و ابن خلدون)؛
۸. فلسفه تاریخ در اندیشه متفکران مسیحی؛
۹. فلسفه تحلیلی تاریخ.

منابع

منابع اصلی:

۱. فلسفه تاریخ، حسینعلی نوذری؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. فلسفه تاریخ، حسین کریمی؛

۲. فلسفه تاریخ، عبدالکریم سروش؛

۳. فلسفه تاریخ، شهید مطهری؛

۴. فلسفه تاریخ از دیدگاه ابن خلدون، محسن مهدی؛

۵. تاریخ در ترازو، عبدالحسین زرین کوب؛

۶. فلسفه تاریخ توین بی، ترجمه سهیل آذری.

روش تحقیق مقدماتی (روش تحقیق در علوم اسلامی)

عنوان درس			نوع درس		مبادی اسلامی	تعداد سانس	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
روش تحقیق مقدماتی (روش تحقیق در علوم اسلامی)			تئوری	عملی			حضوری	پراکنده	پراکنده	پراکنده	دوره	پراکنده	پراکنده	تئوری	پراکنده	پراکنده
			*	*	۲ واحد نظری ۱ واحد عملی	۶۴	*			*			*	*	*	*

۹۲

اهداف

۱. فراگیری ویژگی، انواع و فرآیند تحقیق علمی؛
۲. کسب توانایی نسبی در تشخیص و تعیین مسئله و انتخاب موضوع در تحقیقات اسلامی؛
۳. کسب توانایی جستجو و شناسایی منابع، تحلیل و به کارگیری اطلاعات و گزینش روش مناسب در تحقیق علمی؛
۴. تجربه عینی تحقیق، نگارش و ارایه مقاله علمی در موضوعات اسلامی (با تأکید بر فقه پژوهی).

سر فصل ها

۱. علوم اسلامی: مفاهیم پایه علم، تحقیق و اثبات علمی، ماهیت و طبقه بندی علوم اسلامی، تمایزات و روابط آن ها؛
۲. مفاهیم و انواع تحقیق (بر اساس هدف، تحقیقات بر اساس ماهیت و روش، تحقیق مسئله محور و موضوع محور)؛
۳. اصول و فنون پژوهش در مطالعات دینی؛
۴. روش ها و تکنیک های گردآوری اطلاعات (روش میدانی مشاهده، پرسشنامه، مصاحبه، روش ترکیبی و نمونه گیری)؛
۵. روش کتابخانه ای (اهمیت این روش در علوم اسلامی، خدمات و نحوه سامان دهی و استفاده از کتابخانه، ابزار و تکنیک های بازیاب منابع)؛
۶. جستجوی رایانه ای و اینترنتی؛
۷. ارزیابی، تحلیل، اندیشه ورزی، مدیریت و ارجاع دهی اطلاعات؛
۸. تنظیم و ارایه گزارش تحقیق به صورت مقاله، کتاب، پایان نامه، گزارش، پوستر، بروشور و کتاب الکترونیکی؛
۹. نگارش یک مقاله قرآنی توسط دانش پژوه بر اساس آموخته های این درس.

منابع

منابع اصلی:

۱. جزوه استاد؛
۲. روش تحقیقی کتابخانه‌ای با تأکید بر علوم اسلامی، جعفر نکونام.

منابع فرعی:

۱. اصول و فنون پژوهش در گستره دین پژوهی، احد فرامرز قراملکی؛
۲. روش تحقیق عمومی، دکتر احمد پاکتچی؛
۳. روش تهیه پژوهش نامه، علی اکبر سیف؛
۴. راهنمای تدوین طرح تدوین، رضا صفری شالی.

روش تحقیق پیشرفته (کارگاه اصول و فنون پایان نامه نویسی)

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
روش تحقیق پیشرفته (کارگاه اصول و فنون پایان نامه نویسی)			نظری	عملی		حضور	تیمه حضوری	خبر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	پروژه	آزمایشی	تجربی
			*	*	۲ واحد نظری ۱ واحد عملی	۶۴	*	*	*	*	*	*	*	*	*

۹۶

اهداف

آشنایی با نحوه نگارش پایان نامه بر اساس قواعد و ضوابط مربوطه.

سرفصل ها

۱. کلیات و مفاهیم؛
۲. شناخت مهارت های لازم برای پایان نامه نویسی؛
۳. روش انتخاب و تعریف موضوع؛
۴. روش انتخاب منابع تحقیق پایان نامه (مشخص کردن منابع اولیه و ثانویه تحقیق و مدیریت رفرنس ها)؛
۵. برنامه ریزی رئوس مطالب پایان نامه (آگاهی کامل از ضوابط و دستورالعمل های رشته یا مرکز علمی مورد نظر، توضیح دقیق ایده پایان نامه، تهیه طرح کلی پایان نامه و نحوه پر کردن طرح تحقیق)؛
۶. نحوه تهیه فیش از منابع و دسته بندی آن؛
۷. فرایند نگارش پایان نامه (برنامه ریزی، تهیه فهرست اولیه مطالب، تنظیم ریز موضوعات، نگارش منضبط و مداوم، دقت در مقدمه و نتیجه پایان نامه، جانمایی مناسب جداول و نمودارها، رعایت ضوابط نگارشی و ...)
۸. تکمیل مراحل نگارش (تهیه پیش نویس پایان نامه، آشنایی با فضای جلسه دفاعیه، نحوه ورود و خروج به طرح دفاعیه و ...).

منابع

منابع اصلی:

۱. تدوین پایان‌نامه، احد فرامرز قراملکی؛
۲. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. تکنیک‌های طلایی در پایان‌نامه نویسی، محمد کریمی؛
۲. مقدمه بر روش تحقیق در علوم انسانی، محمدرضا حافظ‌نیا؛
۳. روش تحقیق با رویکردی به پایان‌نامه نویسی، غلامرضا خاکی؛
۴. راهنمای تحقیق پایانی، سلطان محمدی؛
۵. روش تحقیق و تدریس رساله، دکتر رضا عندلیب.

مهارت روش تدریس

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعت	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
مهارت روش تدریس			نظری	عملی			حضوری	غیر حضوری	مختلّی	دارد	ندارد	بله	خیر	آشنا	غیر آشنا	آشنا
			*	*	۱ واحد عملی ۲ واحد نظری	۶۴	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

اهداف

۱. شیوه‌ها و الگوها و روش‌های معمول تدریس در حوزه‌های علمیه و مقایسه آن‌ها با روش‌های معمول در دانشگاه‌ها؛
۲. کسب دانش و مهارت‌های لازم در زمینه طراحی اجرا و ارزشیابی از فعالیت‌های تدریس، یادگیری با در نظر گرفتن کاربرد اصول برنامه‌ریزی درسی و فناوری آموزشی.

سرفصل‌ها

۱. کلیات مفاهیم و تعاریف مبانی نظری تدریس، روش‌های تدریس و ارزیابی در حوزه‌های علمیه، مقایسه دو نوع سیستم تدریس در حوزه و دانشگاه؛
۲. اهداف آموزشی اساس تهیه و انتخاب اهداف آموزشی، تهیه و انتخاب اهداف آموزشی، طبقه‌بندی هدف‌های آموزشی، عناصر و خصوصیات اهداف آموزشی؛
۳. مهارت‌های تدریس مهارت‌های قبل از تدریس (مهارت طراحی تدریس)، مهارت‌های حین تدریس و مهارت‌های بعد از تدریس؛
۴. طراحی آموزشی برنامه‌ریزی تدریس، طرح درس، انواع اجزاء آن (سالانه، نیمسال، فصلی، ماهانه، هفتگی، روزانه)، چگونگی تهیه طرح درس و کاربردهای آن، گام‌های اساسی در تهیه طرح درس (تعیین هدف درس، تعیین رفتارهای ورودی، تعیین آزمون رفتار ورودی، تعیین مراحل و روش‌های تدریس، انتخاب مواد و وسایل آموزشی یا رسانه‌ها و تعیین فعالیت‌های یادگیری، ارزشیابی)؛
۵. الگوهای تدریس انواع الگوهای تدریس، الگوی عمومی تدریس، الگوی پیش سازمان دهنده، الگوی فردمداری و الگوی مشکل‌گشایی؛

۶. روش‌های تدریس:

- تعریف روش‌های تدریس؛
- معیارهای انتخاب روش آموزشی؛
- انواع روش‌های تدریس؛
- روش سخنرانی؛
- روش بارش فکری و ابتکارات ذهنی (توفان فکری)؛
- روش نمایشی (نمایش علمی)؛
- روش آزمایشی (آزمایشگاهی)؛
- روش بحث گروهی (مباحثه)؛
- روش ایفای نقش؛
- روش داستان‌گویی و نمایش، ارایه مهارت‌های آموخته‌شده در کارگاه تدریس و نقد آن به‌وسیله اساتید فن.

منابع

منبع اصلی:

۱. جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. روش تدریس پیشرفته، حسن شعبانی؛
۱. مهارت‌های آموزشی روشها و فنون تدریس، جرج براون؛
۲. روش‌ها و فنون تدریس، امان‌الله صفوی.

مهارت روش تبلیغ

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد ساعات	شیوه اجرا				پیش نیاز			شیوه ارزشیابی		
مهارت روش تبلیغ			نظری	عملی			حضوری	بیمه حضوری	غیر حضوری	مجازی	دارد	ندارد	کتابی	پایه	پایه	پایه
			*	*	۲ واحد نظری ۱ واحد عملی	۶۴	*		*		*		*	*	*	*

۱۰۰

رشته تخصصی تاریخ و سوره اهل البیت علیه السلام

اهداف

۱. فراگیری فنون سخنوری و شیوه‌های به کارگیری تمرین، جهت ابلاغ مبین و اقناع مخاطب؛
۲. ایجاد توان تبلیغ با آموزش فنون و روش‌های تبلیغ و تأثیرگذاری بر مخاطبان و کیفیت بهره‌برداری از ابزار نوین.

سرفصل‌ها

۱. مباحث نظری؛
۲. کلیات (معنای سخنوری، تاریخچه، تعریف، موضوع و فایده‌ی خطابه و معنای بلاغت)؛
۳. اخلاق و آداب مبلغ و تبلیغ؛
۴. اقسام سخنوری (موضوعات سخنان سیاسی، علمی، تشریفاتی و به تناسب آن شکل سخنرانی)؛
۵. روانشناسی و جامعه‌شناسی تبلیغ دینی (مخاطب گزینی، زبان بدن، شناخت فرهنگ‌ها و آداب و رسوم و...)
۶. مهارت سخنرانی سنتی و رسانه‌ای (مرحله آمادگی و آماده‌سازی محتوا و مخاطب، مهارت اجرا و همراه سازی مخاطبان و ارزیابی)؛
۷. تنظیم مراحل سخنوری (معنا، درآمد سخن، طرح مطلب، نقل وقایع، اثبات سخن، فرود سخن و...)
۸. اقامه‌ی حجت و دلیل‌های خطابی (کلیات، اقسام حجت‌های خطابی، مواضع حجت‌های خطابی و...)
۹. نحوه‌ی ادای سخن یا سخن‌سرایی (حافظه، صوت و لحن، آهنگ و آواز، حرکات و اشارات و...)
۱۰. جاذبه‌های حین سخنرانی و مقایسه‌ی شیوه‌های مختلف سخنوری؛

۱۱. مدیریت سخنوری عمومی و تخصصی و سیره شناسی خطابی معصومین علیهم السلام؛
۱۲. مباحث عملی: کارورزی تحت اشراف خطبای برجسته (زنده و مجازی) ارزیابی و نقد علمی و مهارتی سخنرانی مبلغ با نظارت اساتید و مبلغان.

منابع

منابع اصلی:

جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. فن بیان، علی نظری منفرد؛
۲. سخن و سخنوری، محمد تقی فلسفی؛
۳. روانشناسی و تبلیغات با تأکید بر تبلیغ دینی، محمد کاویانی، سید محمد غروی؛
۴. روش سخنرانی دینی، محمد مهدی ماندگاری و دیگران؛
۵. روش های تبلیغ و سخنرانی، احمد صادق اردستانی.

مهارت مدیریت (اصول اساسی مدیریت اسلامی و الگوهای آن)

عنوان درس			نوع درس		تعداد واحد	تعداد سکت	شیوه اجرا				پیش‌نیاز			شیوه ارزشیابی		
مهارت مدیریت (اصول اساسی مدیریت اسلامی و الگوهای آن)			نظری	عملی			حضور	بیمه حضوری	غیر حضوری	مشارکتی	دارد	ندارد	کتابی	تجربی	تفصیلی	توضیح
			*	*	۲ واحد نظری ۱ واحد عملی	۶۴	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

۱۰۲

رشته تخصصی تاریخ و سوره اهل البیت علیهم السلام

اهداف

آگاهی از موازین و الهام گرفتن از الگوها در جریان اعمال مدیریت و بررسی این اصول و الگوها در سیره ائمه اطهار علیهم السلام.

سرفصل‌ها

۱. مباحث نظری:

■ جایگاه مدیریت در نظام اسلامی؛

■ اصول اساسی مدیریت اسلامی و الگوهای آن:

۱. اصل عدم تقدم بر خدا و رسول صلی الله علیه و آله وسلم و مستندات الگوها؛

۲. اصل اعمال مدیریت بر اساس اختیار نه اجبار؛

۳. اصل اعمال مدیریت بر اساس بصیرت نیروها؛

۴. اصل وحدت و هماهنگی در مدیریت و سلسله مراتب سازمانی؛

۵. اصل اولویت دادن به مصالح معنوی و اخروی و الگوهای آن؛

۶. اصل تدبیر و عاقبت اندیشی و الگوهای آن؛

۷. اصل مشورت و الگوهای آن؛

۸. اصل بشارت و انذار (تشویق و تنبیه) و الگوهای آن؛

۹. اصل انصاف و عدالت و الگوهای آن؛

۱۰. اصل آموزش و مستمر و الگوهای آن؛

۱۱. اصل تجزّب و سازمان دهی و الگوهای آن؛

۱۲. اصل هدایت و رهبری و الگوهای آن؛

۱۳. اصل ابوت و نبوت ایمانی (برخلاف روابط مدیریت ژاپنی)؛

۱۴. اصل کنترل و نظارت و الگوهای آن؛

۱۵. اصل ارزیابی و الگوهای آن.

۲. مباحث عملی:

■ حضور در مراکز و مدارس تحت عنوان کمک مسئول آموزش؛

■ ارزیابی وضعیت آموزشی مرکز مربوطه؛

■ ارائه راهکارهای مناسب جهت رشد همان مرکز.

منابع

منبع اصلی:

جزوه استاد.

منابع فرعی:

۱. مدیریت اسلامی، محمدحسن نبوی؛

۲. مدیریت در اسلام، علی پیروز، ابوطالب خدمتی و...؛

۳. اصول مدیریت، علی رضائیان؛

۴. مبانی سازمان و مدیریت، علی رضائیان؛

۵. معجم‌های موضوعی قرآن کریم و نهج البلاغه.

فصل چهارم

جدول پیشنهادی دروس تخصصی
و گرایشی به تفکیک سال درسی

سال اول

ردیف	عنوان درس	نوع درس	واحد		ساعت حضور
			نظری	عملی	
۱	تاریخ و سیره پیامبر اکرم ﷺ	تخصصی رشته	۴	۰	۶۴
۲	تاریخ و سیره فاطمه زهرا علیها السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۳	تاریخ و سیره امیرالمؤمنین علیها السلام	تخصصی رشته	۴	۰	۶۴
۴	سیره اجتماعی اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۵	سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۶	قرآن، حدیث و اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۷	اعتبارشناسی منابع و متون اسلام و شیعه	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۸	آشنایی با حدیث رجال و درایه و کاربرد آن در تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
جمع			۲۰	۰	۳۲۰

سال دوم

ردیف	عنوان درس	نوع درس	واحد		ساعت حضور
			نظری	عملی	
۱	تاریخ و سیره امام حسن علیها السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۲	تاریخ و سیره امام حسین علیها السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۳	تاریخ و سیره امام سجاد علیها السلام	اختصاصی گرایش	۲	۰	۳۲
۴	تاریخ و سیره امام باقر علیها السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۵	سیره اقتصادی اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۶	سیره علمی اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۷	تاریخ تشیع	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۸	تاریخ اصحاب اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۴	۰	۶۴
۹	سیره انبیا در قرآن و روایات	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
جمع			۲۰	۰	۳۲۰

سال سوم					
ردیف	عنوان درس	نوع درس	واحد		ساعت حضور
			نظری	عملی	
۱	مبانی و فلسفه تاریخ	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۲	تاریخ و سیره امام صادق علیه السلام	تخصصی رشته	۴	۰	۶۴
۳	تاریخ و سیره امام کاظم علیه السلام	اختصاصی گرایش	۲	۰	۳۲
۴	تاریخ و سیره امام رضا علیه السلام	تخصصی رشته	۴	۰	۶۴
۵	سیره خانوادگی اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۶	سیره فرهنگی اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۷	اهل بیت علیهم السلام از نگاه فرق اسلامی	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۸	فلسفه سیاسی شیعه	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۹	تأثیر اهل بیت علیهم السلام بر جهان اسلام و تاریخ ایران	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
جمع			۲۲	۰	۳۵۲

سال چهارم

ردیف	عنوان درس	نوع درس	واحد		ساعت حضور
			نظری	عملی	
۱	تاریخ و سیره امام جواد علیه السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۶۴
۲	تاریخ و سیره امام حسن عسکری علیه السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۳	تاریخ حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از ولادت تا پایان غیبت صغری	تخصصی رشته	۲	۰	۶۴
۴	حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و مهدویت با تکیه بر عصر غیبت، انتظار و ظهور	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۵	سیره اخلاقی اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۶	سیره عبادی اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۷	تاریخ اهل بیت علیهم السلام در آثار مستشرقان	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
۸	روشناسی فهم سیره اهل بیت علیهم السلام	تخصصی رشته	۲	۰	۳۲
جمع					۳۲۰

حرم مطهر، بلوار شهید شوشتری
انتهای شهید شوشتری
ساختمان شورای عالی حوزه علمیه خراسان

تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۸۴۹۷

دورنگار: ۰۵۱-۳۲۰۰۸۲۲۳

کد پستی: ۰۹۱۵۴۶۵۶۳۸۶
